

PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING



Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie

Omschrijving (toelichting)

Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024

Inleiding

Het jaar 2024 markeert de start van het nieuwe Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027 (IBK-SD). Op 16 november 2023 heeft de gemeenteraad dit beleidskader vastgesteld. Dit kader bouwt voort op het IBK-SD 2020-2023 en blijft gebaseerd op de bestaande visie sociaal domein en het Model Veenendaal 2020. In 2024 hebben we een belangrijke stap gezet in de uitvoering van het nieuwe beleidskader. Nadat we in 2023 breed wensen en verwachtingen uit de samenleving hebben opgehaald, hebben we dit proces doorgezet door in gezamenlijkheid met onze partners vorm en inhoud te geven aan de uitvoering van de ambities als het gaat om deze integrale doelen.

In 2024 hebben we op verschillende momenten zowel interne collega's, adviesraden als externe partners betrokken bij het vorm en inhoud geven van het uitvoeringsplan voor 2025. Dit is gebeurd via uiteenlopende methoden, onder andere middels de sociaal domein brede bijeenkomsten die in 2024 hebben plaatsvonden. We hebben hierbij zowel bestaande samenwerkingspartners als nieuwe relevante partijen betrokken om samen te kijken waar we uitvoering aan gaan geven in 2025. We zijn daarbij actief op zoek gegaan naar partners die nog geen deel uitmaakten van eerdere samenwerkingen, maar die wel essentieel zijn vanwege hun rol in het behalen van onze gemeenschappelijke doelen.

Deze brede benadering is mede ingegeven door de uitdagingen en ambities waarvoor we als gemeente staan, gecombineerd met de krapte in beschikbare middelen. Juist daarom zien we het belang van een intensieve samenwerking, zodat we onze slagkracht kunnen vergroten en onze maatschappelijke doelen en de ambities die daarbij horen, effectief kunnen realiseren. We hebben op verschillende onderwerpen werkgroepen gecreëerd van interne collega's en externe partners/organisaties om nog beter samen te kunnen werken aan de maatschappelijke doelen. Dit onderstreept onze inzet om samen met inwoners en betrokken partijen te werken aan een sterke en toekomstbestendige sociale basis.

Maatschappelijke Doelen

Voor de periode 2024-2027 richten we ons op drie centrale maatschappelijke doelen:

- Bestaanszekerheid voor alle inwoners;
- Bevorderen van zelfredzaamheid;
- Kwalitatief goede ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben.

In 2024 is het Programma Sociaal Domein opgezet. Het IBK 2024-2027 vormt de basis voor dit programma. Door deze programmatische aanpak versterken we de samenhang en effectiviteit binnen het sociaal domein en vergroten we de impact van ons beleid, met als uiteindelijk doel een toekomstbestendige en beter georganiseerde sociale infrastructuur. Eind 2024 hebben we een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van de 'Staat van Veenendaal'. Dit instrument biedt een gedetailleerd inzicht in de stand van zaken binnen het sociaal domein en ondersteunt ons bij het maken van gerichte beleidskeuzes. Door op een meer datagedreven manier te werken, kunnen we ontwikkelingen beter monitoren en tijdig inspelen op veranderende omstandigheden. Daarnaast stimuleert dit instrument de samenwerking met externe partijen, doordat we gezamenlijk werken vanuit een gedeeld beeld van de belangrijkste opgaven en uitdagingen. In 2025 zullen we dit voortzetten. In de programmabegroting 2025 zijn inspanningen op de beoogde effecten opgenomen die zijn afgeleid uit het integraal beleidskader 2024-2027. De hierin opgenomen 3 maatschappelijke doelen vormen hiervoor de basis. We rapporteren in deze jaarstukken nog op basis van de doelen vanuit het oude IBK, in de P&C cyclus 2025 is het nieuwe IBK de onderlegger.

Thema's

Omschrijving (toelichting)

De visie van het Programma Sociale Leefomgeving komt tot uiting in acht thema's:

- I. Inkomen
- II. Sociaal domein – Participatie en re-integratie
- III. Sociaal domein – WMO
- IV. Sociaal domein – Jeugd
- V. Onderwijs en ontwikkeling
- VI. Sport
- VII. Cultuur
- VIII. Welzijn

Omschrijving (toelichting)

I. Inkomen

Hersteloperatie toeslagenaffaire

De afwikkeling van de toeslagenaffaire is complexer dan gedacht. Hierdoor duurt de afhandeling langer dan vooraf gedacht. Inmiddels kunnen ook ex-partners en nabestaanden een beroep doen op ondersteuning. Ook in 2024 heeft een zaakwaarnemer samen met gedupeerden een plan van aanpak opgesteld over materiële en immateriële vergoeding. Verder zijn in 2024 de gedupeerden via landelijke en lokale acties benaderd voor ondersteuning. Bovendien is lokaal een lotgenotencontactgroep gestart. Deze acties hebben in 2024 bijgedragen aan een groter bereik, nl. 35% van de totale groep gedupeerden.

Aanpak Geldzorgen, armoede en schulden

Het kabinet Rutte IV heeft de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden vastgesteld. Het kabinet Schoof heeft deze aanpak voortgezet. In 2024 zijn op landelijk niveau de volgende resultaten bereikt: subsidieverlening voor het omgaan met geld voor jongeren, het vergroten van het bereik van mensen met schulden, het afspreken van een basisniveau aan schuldhelpverlening en de vaststelling van een Rijksincassovisie.

Inkomensvoorziening Participatiewet, IOAW, IOAZ, BBZ

Ten behoeve van de bijstandsuitkeringen ontvangen we van het Rijk het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). Aangezien Veenendaal al langere tijd een zogenaamde 'voordeelgemeente' is (we ontvangen meer middelen van het Rijk dan we nodig hebben om de uitkeringen te betalen) is een deel van het BUIG budget een aantal jaren geleden structureel afgeroomd.

Landelijke ontwikkelingen laten zien dat het aantal bijstandsgerechtigden stijgt. In 2024 ligt het instroom- en uitstroomcijfer van gemeente Veenendaal net iets hoger dan de ontwikkeling van het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. Het instroomcijfer is 2,5% en het uitstroomcijfer is 2,2%. Het instroomcijfer is hoger dan het uitstroomcijfer, waardoor het bijstandsbestand groeit. De bijstandsontwikkeling landelijk is 100.7% en voor Veenendaal 103.5%.

Armoedebeleid/minimaregelingen

Via de Veenendaalpas geven we uitvoering aan de minimaregelingen. In juni 2024 heeft de gemeenteraad naar aanleiding van de Evaluatie Minimaregelingen 2023 de aangepaste Integrale Verordening Sociaal Domein vastgesteld. Door dit nieuwe beleid is het mogelijk voor inwoners om tegoeden te sparen op de pas en de Doe Mee-budgetten zijn ruimer inzetbaar. De mogelijkheden van het gebruik van de Veenendaalpas zijn daardoor breder geworden. Hierdoor is er meer keuzevrijheid gekomen en mensen kunnen het inzetten waarvoor zij het nodig hebben. Er zijn nu ongeveer 300 aanbieders aangesloten. Het bedrag van de Regeling Meerkosten Chronisch Zieken en Gehandicapten was tijdelijk verhoogd

door een aangenomen amendement naar € 500,-. Vanaf het nieuwe pasjaar (gestart per 1 juli) is dit weer € 200,-.

Voedselbank

In 2024 is de nodige inspanning verricht om te komen tot passende huisvesting voor de Voedselbank. In december 2024 heeft dit geresulteerd in het ondertekenen van een nieuwe huurovereenkomst. De Voedselbank is nu voorzien in huisvesting aan de Gilbert van Schoonbekestraat tot 2034. Daarmee is voldaan aan de inspanning die is opgenomen in het Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2024-2027.

Maatwerkbudget

In juni 2024 is Stichting Urgente Noden (SUN) Veenendaal officieel gestart en is een overeenkomst met de gemeente getekend. SUN Veenendaal heeft een startbijdrage ontvangen als werkbudget waarmee ze maatwerk kan leveren aan inwoners die in urgente (financiële) nood zitten en landelijke en/of lokale voorzieningen niet toereikend zijn of tijdig genoeg uitkomst bieden. Het is daarmee een aanvulling binnen het gemeentelijk armoedebelaid. SUN Veenendaal heeft in de tweede helft van 2024 het netwerk opgebouwd en samenwerkingsovereenkomsten gesloten, wat hulporganisaties in staat stelt als intermediair een aanvraag te doen. De gevraagde hulp wordt zo lokaal mogelijk georganiseerd of ingekocht.

Energietoeslag

Inwoners konden de Eenmalige Energietoeslag 2023 tot 1 april 2024 aanvragen. Deze bedroeg in principe € 800,-. De toeslag is grotendeels ambtshalve toegekend aan de doelgroep die bekend was door toekenning van de Eenmalige Energietoeslag 2022. Daarnaast was het ook mogelijk om een aanvraag te doen voor de toeslag vanaf half december 2023. Huishoudens die geen Eenmalige Energietoeslag 2022 hadden gehad en voldeden aan de criteria, kwamen in aanmerking voor € 1.300,-. Er zijn veel aanvragen ingediend, maar in de beoordeling bleek het vaak te gaan om dubbele aanvragen (inwoners die al ambtshalve een verstrekking hadden ontvangen) en aanvragen die niet voldeden aan de criteria en dus zijn afgewezen. Extra budget was niet nodig.

Bijzondere bijstand/individuele inkomenstoeslag

In 2024 zijn de kosten voor bijzondere bijstand toegenomen met 7% ten opzichte van 2023. Dat heeft te maken met hogere prijzen van producten en diensten. Het aantal cliënten is stabiel gebleven ten opzichte van 2023. In de toekenningen van Individuele Inkomenstoeslag zien we een toename van 8%. Deze toeslag is bedoeld voor inwoners die langere tijd een laag inkomen hebben en geen verbetering van het inkomen wordt verwacht.

Schulddienstverlening

Het aantal mensen dat door schulden in de problemen komt, neemt toe. In de afgelopen jaren was sprake van een lichte stijging van 7,7% in 2021 naar 8,8% in 2023. In 2024 bleef dit aantal ongeveer stabiel. Tegelijkertijd vragen mensen minder hulp aan voor hun schulden. Het beeld in Veenendaal is vergelijkbaar met het beeld in Nederland. Wel was in Veenendaal sprake van een lichte stijging van het aantal mensen dat hulp vroeg. We hebben in 2024 een communicatieplan schulddienstverlening opgesteld en uitgevoerd. De boodschap die we wilden uitdragen was dat mensen geen schaamt hoeven voelen en dat ze niet schuldig zijn aan het vragen van hulp. Ook de inzet van vroegsignalering droeg bij aan het vragen van hulp; in 2024 was er weer sprake van een lichte stijging van het aantal mensen dat hulp accepteerden. Omdat we beter weten hoe we mensen moeten bereiken, daalde het aantal pogingen tot contact ook licht.

In 2024 is de basisdienstverlening voor schuldhulp concreet geworden. Hiermee wordt hogere kwaliteit van dienstverlening in alle gemeenten nagestreefd. De basis bestaat uit acties op de korte, middellange en lange termijn. In Veenendaal voldoen we aan de acties op korte termijn. Vanaf 2025 zullen we de gevolgen van de acties op de middellange en lange termijn gaan merken. Zo wordt landelijk gestart met een andere manier van het delen van data over het effect van schuldhulpverlening. . Een tweede belangrijke ontwikkeling staat los

van de basisdienstverlening. . Dat is het zgn. nulaanbod. In die gevallen waarbij geen aflossingscapaciteit aanwezig is, wordt een nulaanbod gedaan. Concreet betekent dit dat er wordt voorgesteld om alle schulden kwijt te schelden.

Participatiewet in balans (menselijke maat)

Het wetsvoorstel Participatiewet in balans is op 27 juni 2024 aangeboden aan de Kamer. Het is de eerste stap naar een wet die eenvoudiger is en uitgaat van vertrouwen en de menselijke maat. Het wetsvoorstel is een samenhangend pakket met maatregelen die op relatief korte termijn zijn in te voeren en diverse prangende knelpunten in de huidige Participatiewet verhelpen of verzachten. Het huidige kabinet heeft enkele wijzigingen in het wetsvoorstel aangebracht. Het aanpassen van het wetsvoorstel heeft enige tijd in beslag genomen, waardoor het twijfelachtig is of per 1 juli 2025 kan worden gestart met de implementatie van het wetsvoorstel, zoals dit eerder was gecommuniceerd.

Om te komen tot een goed werkende Participatiewet die aansluit bij de huidige maatschappij is ook een cultuuromslag en een ander mensbeeld nodig; van denken in systemen naar van wat mensen nodig hebben. Dit traject is landelijk gestart en loopt parallel aan de wijzigingen van de wet. Lokaal zijn we hier volop mee bezig.

Omschrijving (toelichting)

II. Sociaal domein – Participatie en re-integratie

Ontwikkelingen arbeidsmarktregio

In 2024 is de krapte op de arbeidsmarkt iets afgenomen. Toch blijft er sprake van structurele krapte. Werkzoekenden hebben meer kans op een passende baan, voor werkgevers blijft het moeilijk om vacatures te vervullen. In de regio is dit een voortdurend aandachtspunt waarbij projecten worden opgestart of voortgezet om deze aansluiting te verbeteren, in de arbeidstoeleiding aan de basis van de arbeidsmarkt, als in Leven Lang Ontwikkelen, Van Werk naar Werktrajecten en een goede arbeidsmarktinfrastructuur.

Door de veranderde situatie op de arbeidsmarkt ziet het kabinet de noodzaak om de 35 arbeidsmarktregio's te hervormen. hiervoor zijn vier maatregelen geformuleerd:

1. het creëren van één regionaal loket: het Werkcentrum
2. het versterken van het van-werk-naar-werk-stelsel
3. het meer centraal zetten van de ondersteuningsbehoefte
4. het structureel borgen van een gezamenlijke publiek-private governance

In de Arbeidsmarktregio Foodvalley zijn we in afgelopen jaar begonnen met de benodigde voorbereidingen om in 2025 aan deze ontwikkeling vorm te geven.

Simpel switchen

De gemeente Veenendaal heeft zich ten doel gesteld te komen tot een doorlopende lijn van arbeidsparticipatie, zodat iedereen mee kan doen op de best passende plek. We ontwikkelen deze doorlopende lijn verder door aan te sluiten bij het landelijke programma Simpel Switchen 2024 - 2027. Met onze partners hebben we het project Simpel Switchen - Kansen voor Veenendaal ontwikkeld, waarmee we in de komende drie jaar inzetten op een veilige en laagdrempelige overgang tussen dagbesteding, vrijwilligerswerk en verschillende vormen van betaald werk. Hierdoor bieden we samen kansen aan mensen die toe zijn aan een volgende stap en een veilige stap terug voor wie werk (tijdelijk) niet mogelijk is.

Participatie en re-integratie statushouders

Arbeidsparticipatie van inburgeraars wordt steeds belangrijker. Het is onderdeel van integratie en – mits op de juiste werkplaats – stimuleert het de Nederlandse taal te spreken, naast het volgen van formele lessen. Sinds 2024 monitoren we hoeveel

mensen werken, naast een inburgeringstraject. Toch is het lastig om aan het werk te komen. Dat hangt samen met taalbarrières, niet-erkende diploma's en een gebrek aan kennis over de Nederlandse arbeidsmarkt. Ook is het niet altijd te combineren met het volgen van taaltrajecten die we regionaal inkopen. Inburgeraars gaan drie dagdelen per week naar school en daarnaast veranderen de roosters regelmatig. De noodzaak om in de weekenden en avonden les te krijgen wordt steeds groter.

Hierover gaan we in gesprek met de taalscholen.

Naast arbeidsparticipatie is maatschappelijke participatie belangrijk. Om meer grip en regie te krijgen op maatschappelijke begeleiding is in 2024 gestart met een pilot waarbij de gemeente zelf, met eigen vrijwilligers en is in samenwerking met 'Veenendaal voor Vluchtelingen' ongeveer 25 inburgeraars maatschappelijke begeleiding aanbiedt. Deze bevindingen worden gebruikt voor de inrichting van maatschappelijke begeleiding vanaf 2026.

Beschut werk

Het instrument beschut werk maakt onderdeel uit van de Participatiewet. Beschut werk is werk in een beschermde omgeving onder aangepaste omstandigheden en heeft altijd de vorm van een dienstbetrekking. Het UWV geeft hiervoor indicaties af en bepaalt of iemand hiervoor in aanmerking komt. De gemeente heeft vervolgens de opdracht om voor hen een geschikte plek te vinden. Waar deze dienstbetrekking wordt georganiseerd is een keuze van de gemeente. De gemeente streeft daarbij naar een inclusieve arbeidsmarkt. In Veenendaal krijgt dit voet aan de grond en inmiddels kennen we een divers scala aan sociale werkbedrijven vanuit verschillende bedrijfssectoren waar inwoners met een indicatie beschut werk aan het werk zijn. In 2024 waren 59 inwoners werkzaam met een beschut werken indicatie, terwijl onze taakstelling vanuit het Rijk 38 inwoners bedroeg. Ondanks de toename in complexiteit van problematiek van de doelgroep, laten de cijfers zien dat wij vooruitstrevend zijn in het creëren van passend aanbod en het bieden van passende begeleiding voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Aansluiting Onderwijs en arbeidsmarkt

We beschikken over een breed scala aan voorzieningen om jongeren in een kwetsbare positie verder te kunnen ondersteunen naar een succesvolle arbeidstoeleiding. Een regionaal onderzoek naar de ondersteuning aan jongeren in een kwetsbare positie heeft aanbevelingen gedaan die kunnen bijdragen aan een verdere doorontwikkeling van de succesvolle arbeidstoeleiding. Wij nemen deze aanbevelingen mee in ons huidige beleid en staan nauw in contact met onze lokale en regionale samenwerkingspartners die de doelgroep begeleiden. Daarnaast blijft de doelgroep met een indicatie voor het doelgroepenregister stijgen, hiervoor blijft passende ondersteuning noodzakelijk.

We zijn in 2024 gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe wet Van School naar Duurzaam Werk. Deze wet treedt inwerking per 1 januari 2026. De samenwerking tussen het onderwijs- en het arbeidsmarktdomein zal verder versterkt worden, onder andere door gezamenlijk een regionaal programma Voortijdig Schoolverlaters te maken en uit te voeren. Hierdoor wordt de aanpak voor het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en de overgang van school naar werk één aanpak. Het oorspronkelijke doel en de doelgroep van het regionaal VSV-programma wordt verbreed. Niet alleen meer gericht op voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten, maar ook op de verbetering van de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Voor de gemeente betekent dit dat zij door het onderwijs of het Doorstroompunt Vallei eerder bij jongeren betrokken zullen worden voor de begeleiding naar werk. Dit vraagt nauwere samenwerking met onderwijsinstellingen en het Doorstroompunt. Hiervoor zijn vijf bijeenkomsten georganiseerd in 2024 om de samenwerking tussen de professionals die werken op het snijvlak onderwijs & arbeidsmarkt te verstevigen.

Inburgering

In 2024 was wederom sprake van een verhoogde instroom van inburgeraars. Samen met de

instroom van de gemeenten Rhenen en Renswoude was de instroom ongeveer 100. Dit leidde tot een verhoogde werkdruk waarvoor extra formatie is ingezet. De verhoogde instroom leidt tot (landelijke) knelpunten in de inburgeringsketen, van het voeren van de brede intake tot het doen van examen en het afronden van de trainingen (MAP en PVT). Deze knelpunten leiden daardoor ook tot minder snelle uitstroom dan gepland; inburgeraars wachten op de afronding van hun traject. In 2023 en 2024 hebben we de knelpunten in kaart gebracht, geanalyseerd waar we aanpassingen kunnen doen en vastgesteld waar de knelpunten opgelost kunnen worden. In 2025 starten we met een nieuwe aanbestedingsprocedure. Daarnaast maken we met de taalscholen (waar we regionaal een contract mee hebben afgesloten) nieuwe contractafspraken.

Omschrijving (toelichting)

III. Sociaal domein – Wmo

Maatwerkvoorzieningen

In 2024 hebben we ingezet op contractmanagement en regie op casusniveau door de Wmo-consulenten. Het contractmanagement heeft in 2024 vele acties uitgevoerd rondom rechtmatigheid en handhaving. Dit met als doel rechtmatige bestedingen van de Wmo gelden en ook handhaven op contractafspraken. Het contractmanagement heeft in 2024 vele acties uitgevoerd rondom rechtmatigheid en handhaving. Dit met als doel rechtmatige bestedingen van de Wmo gelden en ook handhaven op contractafspraken. Dat laatste kende uitdagingen door personele krapte, maar vanaf 2025 heeft de gemeenteraad een extra formatieplaats beschikbaar gesteld om de regie op casusniveau goed uit te kunnen voeren. Dit met als doel om € 100.000 te besparen op de uitgaven Wmo.

De aantallen cliënten met een immateriële voorziening (begeleiding en dagbesteding) zijn mede door bovenstaande inzet stabiel gebleven. De aantallen cliënten schoonmaakondersteuning zijn conform verwachting gegroeid. Tijdens het jaar waren er wachtlijsten bij aanbieders van schoonmaakondersteuning, maar aan het eind van het jaar konden nieuwe cliënten binnen enkele weken worden geholpen.

Daarnaast zijn de immateriële maatwerkvoorzieningen opnieuw ingekocht. De nieuwe contracten zijn ingegaan op 1 januari 2025.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

In 2024 is er een vervolg gegeven aan de beweging die is ingezet vanaf 2022, gericht op de afbouw van intramurale zorg rondom Beschermd Wonen naar een zelfstandig thuis in de wijk. Aan deze beweging wordt gewerkt middels zes pijlers zoals opgenomen in het uitvoeringsplan 2023-2026. Verder is de regionale inkoop Beschermd Wonen & Beschermd Thuis en Safehouses in de regio gerealiseerd. De contracten zijn gestart per 1 januari 2025. Ook is in 2024 een start gemaakt met de regionale inkoop Tijdelijk Verblijf die deze beweging ondersteund.

Collectief vraagafhankelijk vervoer

Het collectief vraagafhankelijk vervoer, dat wordt uitgevoerd door de Valleihopper, is in 2024 opnieuw aanbesteed. Voor Veenendaal blijft dezelfde vervoerder ook vanaf 1 januari 2025 actief. In de tweede helft van het jaar heeft het callcenter, onder andere door personele krapte, problemen gekend. De Valleihopper was hierdoor niet goed telefonisch bereikbaar. De aanbieder van het callcenter (Connexxion) heeft om deze problemen op te lossen alle telefonie gecentraliseerd.

In 2024 is duidelijk geworden dat de Valleihopper het OV-Vangnet de komende jaren blijft uitvoeren in opdracht van de Provincie Utrecht.

Het geplande onderzoek naar vrijwilligersvervoer heeft nog niet plaatsgevonden en is uitgesteld naar 2025.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

In 2024 was er een toename in het aantal inwoners dat gebruik heeft gemaakt van de onafhankelijke cliëntondersteuner van MEE. De instroom per kwartaal is gegroeid van

ongeveer 30 inwoners naar ongeveer 40 inwoners. De verwachting is dat deze groei blijvend is. Daarnaast is er meerdere keren een artikel over de cliëntondersteuner in de Rijnpost verschenen.

Gezondheidsbeleid

Middels de financiële uitvoeringsregeling behorende bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ontvangt de gemeente sinds 2023 (tijdelijk) geoormerkte middelen om integraal in te zetten op diverse aspecten van gezondheid. In 2024 stond de uitvoering van GALA centraal. De uitvoering van het GALA is onderdeel van het uitvoeringsplan van het IBK-SD en richt zich op de volgende hoofdthema's.

- Terugdringen gezondheidsachterstanden
- Een gezonde fysieke leefomgeving
- Versterken van de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterken van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden

Centraal binnen GALA staan de vijf ketenaanpakken gericht op Kansrijke Start, Valpreventie, Welzijn op Recept en de Ketenaanpakken overgewicht kinderen en volwassenen.

In 2024 startte de uitvoering van het Regioplan in het kader van het IZA (Integraal Zorgakkoord). Veenendaal neemt deel in de regio Gelderse Vallei. Vanuit de regionale samenwerking rond gezondheid (Vitale Gelderse Vallei) zijn werkagenda's en plannen uitgewerkt in 5 coalities:

- Gezond opgroeien
- Vitaal ouder worden
- Mentaal vitaal
- Acute zorg
- Multiproblematiek

Vanuit de coalitie Mentaal vitaal is gewerkt aan een herstelaanbod voor inwoners met psychische kwetsbaarheid. Dit houdt in dat we trainingen, cursussen en activiteiten (waaronder een digitaal aanbod) ontwikkelen en organiseren die gericht zijn op persoonlijk herstel. Hiernaast is gewerkt aan de ontwikkeling van een coördinatie- en triagepunt voor de mentale gezondheid.

Omschrijving (toelichting)

IV. Sociaal domein -Jeugd

Ontwikkelingen en risico's Jeugd 2023-2026

Het gebruik van jeugdzorg lijkt zeer beperkt toe te nemen, maar de kosten stijgen fors. De verwachting is dat deze trend zich in de komende jaren voortzet. De Jeugdautoriteit beschrijft in 'de Stand van de jeugdzorg 2024' dat het gebruik van de jeugdzorg hoog blijft maar nauwelijks lijkt toe te nemen. De kosten stijgen desondanks fors. Dit betreft met name het deel ambulante zorg. De VNG houdt rekening met een snel oplopend tekort – in drie jaar naar een totaal van 3,3 miljard in 2028. Ook in de gemeente Veenendaal zien wij dat de kosten harder stijgen dan het gebruik van de jeugdzorg.

Hervormingsagenda

In 2024 is duidelijk geworden dat de maatregelen van de Hervormingsagenda voor Veenendaal niet leiden tot een stabilisering of daling van de kosten. Daarop is aan de raad in het laatste kwartaal van 2024 toegezegd om in januari 2025 terug te komen met een procesvoorstel. Het doel is om met raad en college op verschillende momenten het gesprek te voeren en met elkaar te zoeken naar mogelijkheden om andere politieke keuzes te

maken. Uiteindelijk kunnen deze onder andere vast worden gelegd in de verordening Jeugd. Daarbij roept het rapport Groeipijn op om de oplossingen vooral te zoeken in de aanpalende domeinen buiten de jeugdzorg. Zoals in het gezin, op school en in de samenleving. Jeugdhulp is aanpalend aan de andere levensdomeinen, en niet andersom.

Risico besparing coalitieakkoord

Landelijk is er een onafhankelijke deskundigencommissie ingesteld onder leiding van Tamara van Ark. Deze commissie heeft eind januari 2025 een zwaarwegend advies uitgebracht. Het advies maakt duidelijk in welke mate het Rijk de gemeenten moet compenseren voor de tekorten in de Jeugdzorg en de ingeboekte besparingen vanuit de Hervormingsagenda. Het Rijk zal dit advies betrekken bij de voorbereiding van en besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025. De financiële gevolgen zullen verwerkt worden in de meicirculaire 2025. Op het moment van het opstellen van de ze rapportage is er nog geen eenduidige uitspraak van het Rijk en lopen de onderhandelingen nog. In een volgend P&C document komen we hier op terug.

Risico proeftuin Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Binnen de proeftuin kind- en gezinsbescherming financieren we maatwerk in preventieve zorg met externe professionals. Er bestaat een risico dat de kosten voor veiligheid hoger uitvallen dan verwacht. In oktober 2024 werd op rijksniveau een koersbesluit genomen om het estafettemodel te doorbreken, met de oprichting van een decentraal stelsel. Het Regionaal Veiligheidsteam (RVT) wordt een publiekrechtelijke organisatie, waarbij taken van de Gecertificeerde Instellingen (GI), Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samenkomen. Jeugdreclassering blijft onder rijksverantwoordelijkheid. Echter, totdat de wetgeving is aangepast, moet er binnen de bestaande wetgeving worden gewerkt, wat integraal werken bemoeilijkt. Dit sluit niet aan bij de ontwikkelde werkwijze, en de periode tot nieuwe wetgeving wordt geschat op 2 à 3 jaar. Er wordt door de betrokken gemeenten van JeugdFV gewerkt aan een constructie ter overbrugging, tot het rijk met de benodigde wetgeving komt. De langlopende proeftuinen, waar JeugdFV bij betrokken is ervaren al grenzen, en juridische ondersteuning is beperkt. Dit kan leiden tot teleurstelling bij medewerkers en het risico dat zij afhaken.

Risico herijking tarieven

In 2023 is gestart met het periodiek toetsen van het tarievenmodel Jeugdhulp. Tijdens de herijking zijn de productbeschrijvingen geoptimaliseerd en is de opbouw in lijn gebracht met het tarievenmodel. Met deze eerste herijking is er een nieuw tarievenmodel ontworpen, dat geschikt is voor de doorontwikkeling van de jeugdhulpproducten en toepasbaar is bij een volgende herijking. Het tarievenmodel is getoetst aan het voorlopig voorstel van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijzen voor de Jeugdwet. Het uiteindelijke resultaat is door een extern adviseur beoordeeld en goedgekeurd op betrouwbaarheid en redelijkheid. Hiernaast zijn er andere inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Herijking van de tarieven heeft als financieel effect dat de kosten met € 1,03 miljoen zijn gestegen. Dit is 3.29% van jeugdhulpkosten 2024 en gebaseerd op voorlopige cijfers.

Bovenregionaal liep er in 2024 een gezamenlijke aanbesteding van 'essentiële functies'. Dit zijn bovenregionaal gezamenlijk ingekochte plaatsen, die afhankelijk van de omvang en de inhoud als essentieel wordt gezien. Door de gehanteerde bekostigingsmethodiek kan dit een financieel risico betekenen (vanaf januari 2025). Voor de gecertificeerde instellingen worden er met ingangsdatum 1 januari 2024 landelijke tarieven gehanteerd met een ingroepad tot 1 januari 2026. Voor Jeugdregio FV zijn er grote afwijkingen t.o.v. de landelijke tarieven.

Frictiekosten aanbieders

We zien landelijk een afbouw van gesloten jeugdzorg. Dit is een gewenste ontwikkeling, maar deze ontwikkeling gaat sneller dan de tijd die organisaties nodig hebben om zich hierop te kunnen aanpassen. In 2024 hebben we deze frictiekosten ook werkelijkheid zien worden door een toelage op de tarieven, vooruitlopend op de 'essentiële functies' (per 1 januari 2025) bij een landelijke aanbieder.

Doorontwikkeling veiligheidsketen

Het veiligheidsdomein in de jeugdzorg is in beweging, met landelijk onderzoek dat wijst op gebreken in de jeugdbeschermingsketen en onvoldoende zorg voor kwetsbare kinderen. Dit wordt ook regionaal en lokaal herkend. Er is een toenemende behoefte aan verandering, mede doordat het werk in de zorg en jeugdbescherming minder aantrekkelijk wordt. Sinds april 2022 werkt de gemeente Veenendaal mee aan de Verbeteragenda Jeugdbescherming, die administratieve lasten wil verlagen en meer afstemming beoogt tussen gecertificeerde instellingen en het CJG. Het landelijk visiedocument benadrukt de noodzaak voor een eenvoudiger, gezinsgerichte, en lerende veiligheidsketen. Dit vereist meer integrale samenwerking tussen de betrokken organisaties. Veenendaal is sinds oktober 2022 onderdeel van een proeftuin, waar een regionaal veiligheidsteam samen met het CJG gezinnen eerder ondersteunt en voorkomt dat rechterlijke maatregelen nodig zijn. In 2024 is hiervoor extra capaciteit vrijgemaakt.

Omschrijving (toelichting)

Thema V - Onderwijs en ontwikkeling

Lokale Educatieve Agenda (LEA)/lokaal onderwijsbeleid

De Lokale Educatieve Agenda (hierna LEA) is een wettelijke overlegvorm tussen de gemeente en het onderwijs. In de gemeente Veenendaal bestaat de LEA naast het onderwijs ook uit kinderopvangorganisaties, die zijn verenigd in een Platform Kinderopvangorganisaties. In 2024 is een nieuw LEA beleidsplan ontwikkeld en vastgesteld. Een belangrijk element in de beleidsagenda LEA 2025-2029 is het gebruik van data ter ondersteuning van onze doelstellingen. We werken aan een 'Staat van Educatie in Veenendaal'. Door middel van data kunnen we beter inzicht krijgen in de behoeften van onze jonge inwoners en kunnen we gerichte en effectieve interventies met elkaar bespreken. Welke specifieke data hiervoor gebruikt zullen worden, zal in samenwerking met alle betrokken partijen nog nader worden bepaald.

Integrale Kindcentra (IKC)

Een Integraal Kind Centrum is een organisatie voor kinderen van nul tot dertien jaar, waar onderwijs, opvang en welzijnsactiviteiten zijn samengevoegd. Het is de ambitie van de gemeente, de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties om zoveel mogelijk Veenendaalse kinderen thuisnabij onderwijs te bieden in voorzieningen, waarin een doorlopende leerlijn voor kinderen van 0 jaar tot einde basisschoolleeftijd een plek heeft. De gemeente Veenendaal neemt bij de ontwikkeling van de IKC-visie nadrukkelijk een faciliterende rol in en laat de specifieke invulling, binnen de kaders van het IKC-Beleid, over aan de schoolbesturen. De scholen die betrokken zijn bij drie IKC's in 2024, (IKC Dragonder Zuid, IKC SO/SBO/PO en het IKC Dragonder Noord) zijn zelf aan de slag gegaan met een inhoudelijke samenwerking en visievorming. Voor IKC Noord is zowel de visie als een samenwerkingsovereenkomst vastgesteld. De IKC vorming voor IKC SO/SBO/PO is in een vergevorderd stadium.

Nationaal Programma Onderwijs

In het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is het afgelopen jaar ingezet op activiteiten die de sociale interactie bevorderen. Hierin is er samenwerking geweest met scholen, welzijn, jeugdhulp en sociale initiatieven. De programma's uit het plan van aanpak zorgden voor structurele verbeteringen in de ondersteuning van kinderen, jongeren en ouders in Veenendaal.

Verbinding Onderwijs en jeugdhulp

In 2024 hebben we verder gewerkt aan de versterking tussen onderwijs en o.a. het CJG. Een voorbeeld hiervan zijn de brugfunctionarissen die gestart zijn in 2024 op een aantal basisscholen. Een aantal gefinancierd uit Rijksmiddelen en een aantal uit het budget van de samenwerkingsverbanden. Deze brugfunctionarissen trekken nauw op met de schoolcontactpersonen+ van het CJG die vanuit NPO ingezet worden.

Omschrijving (toelichting)

Thema VI – Sport

Sporten zorgt voor een verbetering van de gezondheid, voor preventie van ziektes en helpt bij de deelname aan de maatschappij. Samen met Stichting Sportservice Veenendaal en alle sportaanbieders geven we uitvoering aan het beleidskader sport en bewegen 2024. Ook in het Gezond en Actief Leven Akkoord hebben we ruim aandacht voor sport en bewegen. We zetten hierbij in op preventie voor verschillende doelgroepen, zoals kwetsbare ouderen en jongeren. Het uitgangspunt is dat sport voor iedereen bereikbaar is.

In 2024 is het nieuwe beleidskader Sport en Bewegen vastgesteld. Hierin zijn de nieuwe ontwikkelingen opgenomen op het gebied van JOGG, de integraliteit vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord en continuering van het Sportakkoord II. Daarnaast is de formatie voor het ondersteunen van sportverenigingen en voor de intensivering van gezonde leefstijl interventies uitgebreid via de buurtsportcoachregeling.

In 2024 is uitvoering gegeven aan de volgende beleidsdoelstellingen:

1. **Verhogen sportparticipatie: door het organiseren van sportevenementen, aanbieden van passend sportaanbod en de tarieven van dit aanbod zo laag mogelijk, en daarmee toegankelijk, te houden;**
2. Versterken sportfaciliteiten in Veenendaal: door de inzet van clubondersteuning bij sportaanbieders op specifieke thema's en kwalitatief goed beheer/onderhoud van bestaande faciliteiten;
3. We creëren een sportieve buitenruimte die uitdaagt tot bewegen: bijvoorbeeld via de gerealiseerde sportieve ontmoetingstuin;
4. We werken samen en zetten in op de maatschappelijke waarde van sport: onder andere door de actieve rol in de ketenaanpakken 'overgewicht' en 'valpreventie' en het stimuleren van samenwerking binnen en tussen sportaanbieders en andere, domein overstijgende, organisaties.

Omschrijving (toelichting)

Thema VII – Cultuur

In 2024 zijn voor inwoners van Veenendaal volop kunstzinnige en culturele activiteiten georganiseerd. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Lampegietersdagen, Theater bij de Buren, de Kickstart ateliers, BuitenBühne en de expositie van Marius van Dokkum in Stadsmuseum Veenendaal. Culturele activiteiten creëren op een laagdrempelige manier verbinding door ontmoeting. Voor veel mensen is het vanzelfsprekend om actief deel te nemen aan kunst- en cultuuractiviteiten. Voor een even grote groep is dit niet vanzelfsprekend omdat zij drempels ervaren, zoals minima, laaggeletterden en inwoners met een niet-westerse achtergrond. De gemeente heeft zich op verschillende manieren ingezet om deze drempels weg te nemen. Cultuur is, met de kunstuitingen daarbinnen, een krachtig instrument om in te zetten voor de samenleving. Kunst en cultuur dragen bij aan zingeving, persoonlijke ontwikkeling, betrokkenheid bij de samenleving, meer begrip voor elkaars normen en waarden en (culturele) achtergronden en een positieve gezondheid van de inwoners. In 2024 hebben we hier volop op ingezet via de diverse verhaallijnen uit de cultuurvisie.

Het geplande onderzoek rondom samenwerking tussen culturele partijen is in 2024 gestart en zo vormgegeven dat dit bijdraagt aan de uitvoering van het amendement 'Eén cultuurbedrijf' (aangenomen op 9 juli 2024 door de raad). Het amendement beoogt om tot één Centraal Veenendaals Cultuurbedrijf te komen per 2028. In de tweede helft van 2024 zijn de eerste processtappen gezet om tot uitvoering van dit amendement te komen. Er zijn

gesprekken gevoerd met culturele partijen, desk research is uitgevoerd en op 26 november 2024 heeft een beeldvormende avond plaatsgevonden.

In het derde kwartaal van 2024 is door de gemeenteraad ingestemd met de realisatie van een nieuw theater met een grote en een kleine zaal, film- en popfunctie. De komende periode worden deze plannen verder uitgewerkt.

Omschrijving (toelichting)

Thema VIII – Welzijn

Versterken sociale basis

Het versterken van de sociale basis in Veenendaal heeft in 2024 op diverse onderdelen extra aandacht gehad. De methode Welzijn op Recept is uitgebreid naar alle huisartsenpraktijken in Veenendaal. In elke huisartsenpraktijk is een Welzijnscoach actief. Deze uitbreiding is mogelijk gemaakt dankzij financiering vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De uitvoeringsorganisatie Veens Welzijn speelt een belangrijke rol in het versterken van de sociale basis. Dit doet Veens Welzijn onder andere door de sociale cohesie in wijken te vergroten en ontmoetingen in de wijken en buurten te faciliteren. In 2024 heeft de organisatie zich laten scholen in de methode Asset Based Community Development (ABCD methode) om de rol in community building verder te professionaliseren. Ook dit traject is gefinancierd vanuit GALA middelen. De ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties en mantelzorgers is verder uitgebreid. Veens Welzijn is in 2024 gestart met de ontwikkeling van een mantelzorgexpertisecentrum; een steunpunt dat voorziet in informatieverstrekking, het bundelen van kennis en het faciliteren van samenwerking tussen netwerkpartners. De totstandkoming van dit expertisecentrum wordt eveneens mogelijk gemaakt door inzet van middelen uit het GALA. De pilot Hulplijn Veenendaal waarbij hulpvragers in contact worden gebracht met vrijwilliger is geëvalueerd en de Hulplijn Veenendaal wordt gecontinueerd. De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van het welzijnsbeleid in Veenendaal. De Rekenkamer ziet kansen om de doelen van het welzijnsbeleid in Veenendaal concreter en meetbaarder te maken. Dit biedt de mogelijkheid om beter inzicht te krijgen in de behaalde resultaten en effecten. Daarnaast kan de sturing op resultaten bij Stichting Veens Welzijn worden versterkt door naast ingezette uren en middelen ook de maatschappelijke impact in kaart te brengen. Als grootste uitvoerder van het welzijnsbeleid speelt Veens Welzijn een cruciale rol in het realiseren van maatschappelijke doelen. In 2024 is het project 'meetbaar en merkbaar welzijn' opgestart met als doel het ontwikkelen van een meetinstrument om de impact van het welzijnsbeleid, uitgevoerd door Veens Welzijn, zichtbaar te maken. In 2025 volgen hiervan de eerste resultaten.

Vrijwillige inzet

In 2024 is de Kenniskring geëvalueerd door Veens Welzijn. De deelnemers zijn tevreden en zij gaan graag door met de Kenniskring.

Tevens is ook de Vrijwilligerscampagne geëvalueerd. Deze campagne liep in 2023 en 2024 met als doel om meer vrijwilligers te werven en vrijwilligers te waarderen. Op basis van de feedback van de organisaties die de vragenlijst hebben ingevuld is gebleken dat deze campagne nauwelijks tot geen nieuwe vrijwilligers heeft opgeleverd. Wel heeft de meerderheid van deze organisaties aangegeven veel positieve reacties te hebben gekregen op het bericht in de Rijnpost. Sommige benoemen ook dat het goed heeft gewerkt voor de naamsbekendheid.

Daarnaast heeft een aantal vrijwilligersorganisaties een brief gestuurd met de titel 'Vrijwilligerswerk onder druk'. In deze brief schetsen de vrijwilligersorganisaties in Veenendaal een perspectief van toenemende druk op vrijwilligers en uiten zij hun zorgen omtrent het

duurzaam in standhouden van het vele vrijwilligerswerk in Veenendaal. We zijn met de ondertekenaars in gesprek om te verkennen of en hoe we de onderlinge samenwerking nog

beter vorm kunnen geven en welke gezamenlijke acties opgepakt kunnen worden in Veenendaal.

Inclusie en diversiteit

In 2024 is in het bijzonder gewerkt aan een aantal aspecten rondom diversiteit en inclusie. De Week van de Toegankelijkheid is in samenwerking met inwoners en professionele partners georganiseerd. Er was weer veel te beleven doordat er een heel weekprogramma van activiteiten was.

Daarnaast is ingezet op het versterken van het contact met de samenleving via netwerken en groepen inwoners. Door dat contact weten we als gemeente beter wat er speelt, welke behoeftes of ongenoegens er zijn. Door ons te richten op een diversiteit aan mensen, sluiten we aan op zowel diversiteit en inclusie als op het tegengaan van polarisering.

Als gemeente hebben we een wettelijke taak om discriminatie tegen te gaan. Dit doen we in samenwerking met de anti-discriminatie voorziening. Naast het behandelen van meldingen, geven zij advies bij specifieke vraagstukken en organiseren zij samen met ons de zogenaamde 'On Tour': informatie over discriminatie verspreiden en het gesprek aangaan met inwoners.

Een inwonersinitiatief op het gebied van dialogen, heeft ervoor gezorgd dat we ook als gemeente het gesprek in de samenleving stimuleren en faciliteren. Het doel is om een netwerk van dialoogtafels op te zetten; daar is in 2024 een begin mee gemaakt.

Als een rode lijn liep het opstellen van de visie op diversiteit en inclusie ('Verbindend en veelzijdig') hier doorheen. Deze visie is namelijk opgesteld met behulp van een uitgebreid participatietraject. Binnen de organisatie zijn alle medewerkers uitgenodigd workshops te volgen en vanuit hun vakgebied input te geven. En in Veenendaal zijn inwoners en organisaties gevraagd input te geven. Dit heeft geleid tot een gedragen inhoud en heeft bijgedragen aan het versterken van netwerken en bewustwording over discriminatie.

Ten slotte is de subsidie Diversiteit en Inclusie verstrekt waarbij er voldoende aanvragen waren om bijna het gehele budget van 2024 te kunnen toekennen aan initiatieven die inclusie versterken.

Thema I: Inkomen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1 Onrechtmatig gebruik van ondersteuning in het sociaal domein voorkomen we of sporen we op en pakken we aan. Dit plan heeft betrekking op het gehele sociaal domein, dus op PW, WMO en Jeugd.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

We kennen een integraal rechtmatigheidsplan Sociaal Domein 2022-2025. Dit vormt het uitgangspunt bij de verdere uitwerking binnen de verschillende wetten.

Per 1 januari 2024 is begonnen met een nieuwe heronderzoekssystematiek Participatiewet. De nieuwe aanpak is gericht op een rechtmatige verstrekking van een uitkering met een menselijke maat. Dit vertaalt zich in een andere onderzoeksfrequentie, maar ook de toon van gesprekken, zonder daarbij het aspect van rechtmatigheid uit het oog te verliezen. Zo is voorzien in een extra gesprek na zes maanden. Daarmee wordt de dienstverlening aan de bijstandsontvanger vergroot en draagt dit bij aan het voorkomen van onrechtmatig gebruik van uitkeringen.

In 2024 is een handhavingplan Wmo opgeleverd en dit heeft geresulteerd in nieuwe werkinstructies en processen zoals:

- het bieden van duidelijke informatie en voorlichting aan het beging van het proces;
- het formuleren van heldere eisen waar aanbieders aan moeten voldoen (en controleren we de naleving hiervan);
- het controleren van jaarrapportages van zorgaanbieders om onrechtmatigheden op te sporen;
- een structureel overleg tussen toezichthouder rechtmatigheid sociaal domein en contractmanagement;
- het controleren van Wmo-aanbieders naar aanleiding van signalen;
- het inrichten van een meldpunt zorgfraude in 2024.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. We zetten in op het verkleinen van de effecten van inkomensongelijkheid.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Door middel van de inzet van verschillende instrumenten binnen het armoedebelief proberen we de effecten van inkomensongelijkheid te verkleinen.

We zien dat het bereik van de Individuele Inkomensvoet is toegenomen. De bijzondere bijstand is ongeveer gelijk gebleven, maar de uitgaven zijn toegenomen vanwege stijgende kosten. De mogelijkheden om de Veenendaalpas te gebruiken zijn verruimd en de uitgaven via de pas zijn toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De criteria voor de Regeling Meerkosten Chronisch Ziekten en Gehandicapten zijn aangepast. Het effect hiervan zal in de loop van 2025 duidelijker worden. Ten opzichte van 2023 namen meer inwoners deel aan de Gemeentepolis via Menzis. In juni 2024 is Stichting Urgente Noden Veenendaal gestart en zij richten zich op urgente financiële noden waarbij (voorliggende) voorziening niet/tijdig beschikbaar zijn. Een groter bereik van de regelingen betekent in financiële zin ook een hogere uitgave.

I.b.2 In de gemeente Veenendaal hebben we meer inwoners met problematische schulden bereikt dan in het voorgaande jaar.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 hebben we het communicatieplan Schulddienstverlening uitgevoerd. Op basis van dit plan hebben we diverse artikelen in de Rijnpost geplaatst. We hebben de website verbeterd en we zijn gestart met de ontwikkeling van animatiefilmpjes om onze dienstverlening op een begrijpelijke manier kenbaar te maken.

I.b.3 Het traject naar een schuldevrije toekomst (d.m.v. een schuldregeling) komt eerder tot stand dan het voorgaande jaar.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Met het verkorten van de duur van de schuldregeling van 36 maanden naar 18 maanden en rekening houdend met een werkelijke aflossingscapaciteit, is de drempel verlaagd om hulp te vragen bij het oplossen van de schulden. Daarnaast is het schuldenknooppunt in 2024 operationeel geworden, waardoor makkelijker met schuldeisers gecorrespondeerd wordt. In 2024 is gestart met het uitwerken van de visie van de gemeente als schuldeiser.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1 Gezamenlijk (gemeente, verbonden partijen en externe partijen) geven we uitvoering aan het IBK-SD 2024-2027. Uitvoeringsplannen worden vormgegeven en in afstemming uitgevoerd.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Voor de verdere uitwerking van het IBK 2024-2027 en het behalen van de maatschappelijke doelen zoeken we nadrukkelijk contact met externe partijen. Daar worden onder andere sociaal domein brede bijeenkomsten voor georganiseerd.

De bijeenkomsten zijn bedoeld voor organisaties die een bijdrage willen leveren aan de maatschappelijke doelen van het IBK. De bijeenkomsten staan in het teken van ontmoeten, inspireren, kennis delen en samenwerken. Deze bijeenkomsten vonden plaats op 24 juni en 14 november 2024. Daarbij is nadrukkelijk aan partijen gevraagd om een bijdrage te leveren in de plannen voor 2025 en de uitvoering daarvan. Inmiddels zijn verschillende gezamenlijke werkgroepen daarvoor opgericht.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de rol van inwoners en de kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1 De deskundigheidsbevordering tussen uitvoerende partijen in het sociaal domein is gefaciliteerd. Daarbij zal aandacht zijn voor het toepassen van "de menselijke maat"

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Ten behoeve van de deskundigheidsbevordering hebben we diverse acties ingezet en georganiseerd, zoals:

- er is een sociaal domein dag voor de uitvoering van W&I, Budgetloket, CJG en Wmo georganiseerd;
- er is een lunchbijeenkomst voor de uitvoering van W&I, Budgetloket, CJG en Wmo georganiseerd;
- we hebben voorlichting gegeven aan de vrijwilligers van Veens Welzijn;
- er is een aandachtsfunctionaris Menselijke Maat (Werk & Inkomen) aangesteld;

- er is een document vormgeving Menselijke Maat (Werk & Inkomen) opgesteld.

Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a Meer mensen vinden een plek op de arbeidsmarkt (MD05).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1 We gaan verder met de ontwikkeling van een doorlopende lijn arbeidsparticipatie. Samen met onze partners maken we het simpel om te switchen tussen dagbesteding, vrijwilligerswerk en betaald werk en tussen werk en uitkering.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Er zijn meer zorgaanbieders (van één naar vier) gestart met Simpel Switchen trajecten. We hebben bij de aanbesteding van dagbesteding simpel switchen opgenomen in de productbeschrijving voor dagbesteding met perspectief. We hebben voor 2025 tien aanbieders voor dit product gecontracteerd.

We hebben samenwerking gerealiseerd tussen het Wmo loket en het UWV, zodat we ook voor de Wajong/Wia doelgroep - voorafgaand aan een ondersteuningsaanbod dagbesteding- kunnen onderzoeken of een re-integratietraject beter past bij de mogelijkheden van de inwoner. Ook de samenwerking tussen Werk en Inkomen en het Wmo loket is steeds vanzelfsprekender geworden.

We hebben samen met Veens Welzijn gesproken met de Kenniskring Vrijwilligersorganisaties. We hebben een aantal knelpunten in kaart gebracht die een succesvolle inzet voor vrijwilligerswerk kunnen belemmeren en trekken samen op om deze op te lossen.

We hebben in 2024 met onze maatschappelijke partners het project Simpel Switchen - Kansen voor Veenendaal ontwikkeld waarmee we vanaf 2025 een impuls geven aan de doorlopende lijn van arbeidsparticipatie.

II.a.2 We realiseren in 2024 de kwantitatieve doelstellingen m.b.t. de Participatiewet (in- en uitstroom).

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Landelijke ontwikkelingen laten zien dat het aantal bijstandsgerechtigden stijgt. In 2024 ligt het instroom- en uitstroomcijfer van gemeente Veenendaal net iets hoger dan de ontwikkeling van het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. Het instroomcijfer is 2,5% en het uitstroomcijfer is 2,2%. Het instroomcijfer is hoger dan het uitstroomcijfer, waardoor het bijstandbestand groeit. De bijstandsontwikkeling landelijk is 100.7% en voor Veenendaal 103.5%.

Het verhoogde instroomcijfer heeft verschillende oorzaken: de verhoogde taakstelling statushouders, de verruiming van de kostendelersnorm, het afzwakken van de krapte op de arbeidsmarkt, faillissementen van bedrijven en het relatief hogere aantal aan sociale huurwoningen.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek onderschrijft de lichte stijging in werkloosheid in de loop van 2024. Ook de arbeidsmarktregio Foodvalley geeft aan dat de voortdurende groei van het aantal vacatures is afgezwakt. Het UWV verwachtte voor 2024 en 2025 een kleine groei van het aantal banen: 0,8% in 2024 en 0,7% in 2025. Ondanks de afzwakking van de groei van het aantal banen, blijft de krapte op de arbeidsmarkt structureel. Hierdoor is instroom in de bijstand vanuit werk veelal kortdurend en ontstaan nieuwe kansen voor mensen die voorheen geen toegang tot werk hadden.

Daarvoor blijft maatwerk door het inzetten van de juiste voorzieningen essentieel. Wij beschikken over een breed palet aan re-integratie instrumenten om personen met een korte of lange afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen en zetten deze gericht in. Voorbeelden zijn: trainingen/begeleiding voor specifieke doelgroepen (waaronder jobcoaching), leerwerktrajecten bij lokale sociale ondernemers, productenboek bij sociaal werkbedrijf IW4, loonkostensubsidie, proefplaatsingen, aanpassingen werkplek en vakgerichte opleidingen. Zo proberen wij voor iedereen een passende plek op de arbeidsmarkt te vinden.

II.a.3 De samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt is versterkt.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In de arbeidsmarktregio Foodvalley werken gemeenten, UWV, werkgeversorganisaties, onderwijs en vakbonden aan een inclusieve arbeidsmarkt. De aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt maakt hiervan onderdeel uit.

In samenwerking met de arbeidsmarktregio Foodvalley hebben we in 2024 een bijdrage geleverd aan diverse projecten zoals het leerwerkloket dat inwoners advies geeft over (om-)scholing en leerwerktrajecten. Hierbij worden ook werkzoekenden door gemeenten, UWV, WerkgeversServicepunt (WSP) en het regionale mobiliteitsteam voor advies doorverwezen. Er is een netwerkcoördinator aangesteld die zorgdraagt voor een goede verbinding tussen PRO/VSO scholen, gemeenten, het leerwerkloket en het programma Voortijdig Schoolverlaters. Er is extra subsidie verstrekt aan Aan de Slag vanwege de toenemende behoefte aan begeleiding terug naar school en werk. Bovenop deze subsidie is een regionale subsidie versterkt aan Aan de Slag vanwege succesvolle voortzetting van de pilot om meerjarige schooluitvallers te begeleiden.

Daarnaast zijn we in 2024 gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe wet Van School naar Duurzaam Werk. Deze wet treedt in werking per 1 januari 2026. De samenwerking tussen het onderwijs- en het arbeidsmarktdomein zal verder versterkt worden, onder andere door gezamenlijk een regionaal programma Voortijdig Schoolverlaters te maken en uit te voeren. Hierdoor wordt de aanpak voor het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en de overgang van school naar werk één aanpak. Hiervoor zijn vijf bijeenkomsten georganiseerd in 2024 om de samenwerking tussen de professionals die werken op het snijvlak onderwijs & arbeidsmarkt te verstevigen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1 Inburgeraars die als nieuwe Veenendalers worden opgenomen in de samenleving, doen daadwerkelijk mee.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Vanaf 1 januari 2024 stelt Vluchtelingenwerk een plan maatschappelijke begeleiding op. Doel van dit plan is om na twaalf maanden vast te kunnen stellen of de inburgeraar ook daadwerkelijk meedoet en te bepalen welke vervolgstappen gezet moeten worden. De uitvoering en verantwoording door Vluchtelingenwerk is nog in ontwikkeling. In 2024 zijn we ook gestart met een pilot waarbij maatschappelijke begeleiding door onze eigen organisatie wordt uitgevoerd. Het doel van de pilot is te ervaren hoe maatschappelijke begeleiding kan worden vormgegeven zodat nieuwkomers daadwerkelijk binnen een tijdvak van gemiddeld twaalf maanden meedoen.

Thema III: Sociaal domein - WMO

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 In 2024 is de sturing en handhaving op zorgaanbieders vergroot.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 hebben de contractmanagers Sociaal Domein de gecontracteerde zorgaanbieders tijdens de contractgesprekken gesproken. We hebben de toezichthouders kwaliteit en rechtmatigheid onder de aandacht gebracht. Bij signalen zijn we gaan handhaven wanneer nodig. Ook is het onderwerp bij het team uitvoering onder de aandacht gebracht. Wanneer er signalen zijn over zorgaanbieders worden deze gemeld bij de contractmanagers. We kunnen aan de hand van data over de zorgaanbieders meer sturen en wanneer nodig handhaven op bijvoorbeeld het declaratie gedrag van een zorgaanbieder.

III.a.2. In 2024 implementeren we de WAMS (wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) die per 1 juli 2024 van kracht wordt.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De WAMS is nog niet aangenomen. Of en wanneer deze wet wordt ingevoerd is op het moment van schrijven nog niet bekend.

III.a.3. In 2024 zetten we meer in op de rechtmatige besteding van Wmo-gelden.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De contractgesprekken, continuïteit in contractmanagement en de doorontwikkeling van contractmanagementapplicatie Basisbeeld hebben in 2024 bijgedragen aan een rechtmatige besteding van Wmo-gelden. Daarnaast is vanuit de Wmo-consulenten gestuurd op de te behalen doelen van de inwoner. Ook heeft de toezichthouder Rechtmatigheid enkele onderzoeken uitgevoerd.

III.a.4. In 2024 besteden we de woonvoorzieningen opnieuw aan.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 zijn we gestart met de voorbereidingen van de aanbesteding woonvoorzieningen. In 2025 ronden we de aanbesteding af.

III.a.5. In 2024 werken we verder aan maatregelen om grip te houden op de toestroom van schoonmaakondersteuning en bijbehorende kostenstijging.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 bleef de vraag naar schoonmaakondersteuning toenemen. Binnen de huidige wet- en regelgeving is het lastig grip te krijgen. Extra grip krijgen op de stijgende vraag kan nog door het verstevigen van de toegang. Vanaf 2025 is een extra formatieplaats beschikbaar om de intakes voor schoonmaakondersteuning weer bij inwoners thuis te laten plaatsvinden in plaats van telefonisch. De verwachting is dat dit leidt tot kwalitatief betere gesprekken en daarmee een betere inschatting van wat de inwoner nodig heeft.

III.a.6. In 2024 besteden we de immateriële ondersteuning Wmo opnieuw aan

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 hebben we de immateriële ondersteuning voor de Wmo opnieuw aanbesteed. Het gaat om hulp bij huishouden, begeleiding individueel, dagbesteding en kortdurend verblijf. De nieuwe contracten zijn op 1 januari 2025 ingegaan.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Er zijn innovatieve ondersteuningsmogelijkheden samen met de uitvoerende partijen.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De proeftuin VAK-werkt (een samenwerking tussen Kwintes, Abrona, Santé Partners en Veens Welzijn) in de Engelenburg liep tot en met 2024. Deze partijen ontvingen subsidie om inwoners van de Engelenburg op een innovatieve manier te ondersteunen. Op basis van de geleerde lessen uit de proeftuin is in de aanbesteding Wmo immateriële ondersteuningstaken een uitvraag naar hybride teams opgenomen. Een hybride team is een samenwerking van verschillende zorgaanbieders en een welzijnsparitij die de Wmo-ondersteuning op een innovatieve manier vormgeven. Vanaf 2025 gaan Kwintes, Abrona, Sante Partners en Veens Welzijn in de Engelenburg en Schrijverswijk met een hybride team aan de slag.

Daarnaast is de Veense Huiskamer in 2024 voortgezet door Veens Welzijn. Het concept is

verder uitgebreid. Er zijn nu drie locaties. De Veense Huiskamer is laagdrempelige, beschikingsvrije voorziening waar mensen met een zorgvraag en hun mantelzorgers welkom zijn. Het biedt ontmoeting, informatie en een luisterend oor.

III.b.2 We continueren in 2024 de zorg voor personen met verward/onbegrepen gedrag en de taken van de WvGGZ.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Vanuit het meldpunt onbegrepen gedrag is zorg gecoördineerd voor inwoners met onbegrepen gedrag. Hiernaast is vanuit het meldpunt verplichte geestelijke gezondheidszorg geboden als dit nodig was. Het meldpunt is als pilot gestart en inmiddels heeft het meldpunt haar meerwaarde meer dan bewezen. In 2024 is een plan van aanpak opgesteld inclusief planning om het meldpunt in 2025 te borgen zodat het een vast onderdeel blijft in het sociaal domein op het kantelpunt van zorg en veiligheid.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1 Veenendalers wonen zo lang mogelijk thuis.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Begin 2024 is een regionale visie geschreven waarbij omschreven staat hoe we als regio de ondersteuning van mensen met een psychische kwetsbaarheid willen vormgeven en toekomstbestendig willen maken (een dekkend zorglandschap). Dit heeft geleid tot een specificering van producten: inkoop Beschermd wonen en (geclusterd) Beschermd Thuis, safehouses (jong volwassenen met verslavingsproblematiek die vanuit een ontwenningskliniek doorstromen naar een safehouse om naast verslavingsproblematiek ook te werken aan andere levensdomeinen) en Tijdelijk Verblijf waarbij cliënten tijdelijk 24 uur zorg kunnen krijgen tijdens een slechte episode en daarna weer terug kunnen naar hun oude situatie of gezocht kan worden naar een beter passende zorg. Daarnaast zijn er meer gegunde aanbieders gekomen met ieder hun expertise waardoor we tot een goed dekkend regionaal zorgaanbod kunnen komen.

III.c.2. In 2024 leveren we een brede, integrale Visie Diversiteit en Inclusie op.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Om tot een gedragen visie te komen, is er een uitgebreid participatietraject georganiseerd. Uit de samenleving hebben veel verschillende mensen input kunnen geven op hoe zij een inclusieve toekomst zien. Daarnaast is ook binnen de organisatie veel opgehaald zodat is besproken in hoeverre de gemeente zelf kan bijdragen aan zo'n inclusieve toekomst. Dit heeft geresulteerd in de visie 'Verbindend en Veelzijdig' waar de raad in april 2025 een besluit over heeft genomen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d Inwoners willen meer voor- en met elkaar doen (MD03).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1. In 2024 wordt er een regionale logeervoorziening gerealiseerd zodat mantelzorgers hun taken met beter welbevinden blijven uitvoeren.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 hebben de betrokken gemeenten de subsidie toegekend aan zorgaanbieder Charim om een regionale logeervoorziening op te zetten zodat mantelzorgers hun taken met beter welbevinden blijven uitvoeren. De officiële opening van de logeervoorziening was in het eerste kwartaal van 2025. Inwoners uit de regio kunnen nadat zij een indicatie hebben voor de logeervoorziening deze onder andere bij zorgaanbieder Charim inzetten.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.e De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de eigen rol van inwoners en kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.e.1 De stijging van het aantal maatwerkvoorzieningen is niet hoger dan de landelijke groeitrend.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De vraag naar schoonmaakondersteuning is in 2024 gestegen. Dit is volgens verwachting. De vraag naar overige Wmo voorzieningen is overall stabiel gebleven. Landelijk groeit de vraag naar alle Wmo-voorzieningen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.f. Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.f.1. Vroegtijdige interventies bij opvoed-, financiële, woon- en/of psychosociale gezondheidsvraagstukken, om zo problematische vraagstukken (en dus maatwerkvoorzieningen) in 2024 te voorkomen.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 hebben we vervolg gegeven aan de ketenaanpak Kansrijke Start (onderdeel van het Gezond en Actief Leven Akkoord, GALA). Deze ketenaanpak was in Veenendaal al eerder ingericht en vormde ook in 2024 een stevig netwerk rondom jonge gezinnen. Middels multidisciplinaire overleggen werken professionals uit de geboortezorg nauw samen, wordt er tijdig gesignaleerd en kunnen passende, laagdrempelige interventies ingezet worden. Zoveel mogelijk wordt er gekozen voor erkende interventies waar de effectiviteit reeds onderzocht is. Het gaat hier bijvoorbeeld om preventieve interventies als Nu Niet Zwanger, Prenataal Huisbezoek en Stevig Ouderschap.

III.f.2. In 2024 stellen we een nieuw uitvoeringsplan huiselijk geweld en kindermishandeling op voor 2025 - 2029. Op basis van de regionale visie 'Voor een Veilig Thuis'.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Vanwege formatiekeuzes is het uitvoeringplan huiselijk geweld alleen ambtelijk in concept opgesteld, maar nog niet bestuurlijk besproken en vastgesteld. Dit gebeurt in het eerste kwartaal van 2025.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.g Vroeger signaleren en handelen en dit dichtbij de inwoner organiseren (MD04) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.g.1. We geven uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 is lokaal uitvoering gegeven aan alle thema's uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We lichten hier een aantal thema's uit:

- Er is gebouwd aan een stevig fundament voor preventie, door het inrichten en deels al uitvoeren van de vijf ketenaanpakken (gericht op valpreventie, welzijn op recept, kansrijke start, overgewicht en obesitas volwassenen). Voor de ketenaanpak gericht op overgewicht is gewerkt aan netwerkvorming, wat de basis is voor verdere stappen.
- Een belangrijk onderdeel van de lokale uitvoering van het GALA is de aanpak 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)'. Met OKO werken we samen aan een positieve leefomgeving voor jongeren, met als doel het voorkomen van middelengebruik en het gezond en gelukkig opgroeien van jongeren. Samen met een brede afvaardiging vanuit de samenleving zijn speerpunten uitgewerkt, gericht op de domeinen vrije tijd, school en gezin.
- In 2024 is de lokale coalitie tegen eenzaamheid gevormd en is succesvol aandacht gegeven aan de week tegen eenzaamheid. Hiermee geven we uitvoering aan het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.
- Er is samen met het fysiek domein een hitteplan opgesteld om kwetsbare inwoners te beschermen in periodes van hitte.

Thema IV: Sociaal domein - Jeugd

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.a Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.a.1. In 2024 werken we verder in de proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 zijn er belangrijke stappen gezet in een proeftuinproject, waarin verschillende organisaties samenwerken om de hulp voor gezinnen beter en eenvoudiger te maken. Hierbij is ingezet op één werkwijze voor inwoners, een basishandelingskader voor professionals, versterking van de samenwerking tussen verschillende zorg- en veiligheidspartners en de monitoring en sturing. Daarnaast is in 2024 een ambtelijk besluit genomen dat het doorbreken van het 'estafettemodel' mogelijk maakt. Het estafettemodel binnen de jeugdzorgketen verwijst naar de samenwerking tussen verschillende organisaties en professionals, die in verschillende fasen van de zorg betrokken zijn. Elke partij neemt de zorg over van de vorige, waardoor er risico's ontstaan, zoals verlies van continuïteit en informatie, versnippering van de zorg en verantwoordelijkheid die niet helder is. Veel overdrachten zorgen voor een administratieve belasting en de cliënt ervaart bovenal minder persoonlijke en consistente zorg. Dit is een belangrijke stap, maar de wetgeving moet nog worden aangepast. In de tussentijd blijft Veenendaal samen met de regio werken aan de verbetering van de hulp voor gezinnen en het versterken van de samenwerking tussen alle betrokkenen.

IV.a.2. In 2024 werken we verder aan lokale maatregelen om grip te houden op de kostenontwikkeling.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De werkgroep ketensturing en monitoring heeft zich voortdurend ingezet voor het bereiken van een betere balans in de driehoek van kwaliteit, organisatie en financiën.

Er vond data-analyse plaats, waarna gezamenlijk maatregelen geformuleerd werden die bijdragen aan de gewenste resultaten. Iedere maand was er overleg met een afvaardiging van het college om relevante ontwikkelingen en de actuele uitgaven te bespreken en te volgen.

Hiernaast heeft de Jeugdhulpregio Jeugd FV in 2024 tweemaal een voortgangsrapportage uitgebracht met daarin hun analyses.

In 2024 heeft het CJG intensief samengewerkt met een aantal jeugdhulpaanbieders om de totale inzet van zorg tijdens cliëntentrajecten in kaart te brengen. Aanbieders dachten mee over verbeteringen in de aansluiting tussen voorliggende voorzieningen en tweedelijnszorg. Hierbij streven we naar minder sturing op casusniveau (microniveau) en meer regie op aanbieder niveau (mesoniveau). Doel hiervan is een efficiënter jeugdhulpstelsel en het voorkomen van langdurige trajecten. Hierbij wordt in 3 fasen gewerkt:

1. Samenwerking op aanbieder niveau;
2. Beter afstemmen van vraag en aanbod jeugdhulp;
3. Optimalisatie van zorgpaden voor kinderen en gezinnen met complexe en langdurige hulpvragen.

In 2024 zijn de eerste stappen gezet om de samenwerking met jeugdhulpaanbieders verder te versterken en de rol van ouders in het hulpverleningsproces te vergroten. De voorbereiding op fase 2, gericht op het verbeteren van vraag en aanbod, is in gang gezet en vraagt nog om een verdere uitwerking in 2025. Ook werden in 2024 de fundamenten gelegd voor fase 3, waarin zorgpaden voor complexe hulpvragen verder worden geoptimaliseerd.

In 2024 zijn er voorbereidingen getroffen voor het aanpassen van de verordening Jeugd. Begin 2025 zal deze verordening aangepast worden op de onderdelen Doel- en Rechtmatigheid en handhaving. In 2025 zullen college en raad een proces doorlopen waarbij een mogelijk verdergaande aanpassing van de verordening besproken wordt.

IV.a.3. In 2024 werken we verder aan het afbouwen van residentiële voorzieningen, door kleinschalige initiatieven en jongerenhuisvesting. Hiermee willen we door- en uitstroom van verblijfsvoorzieningen bevorderen.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In samenwerking met twee jeugdzorgaanbieders heeft Jeugdhulpregio JeugdFV in 2024 de deuren geopend van een nieuwe kleinschalige gezinsgerichte woonvorm in Veenendaal. Deze woonvoorziening biedt jongeren uit de regio met opvoed- of behandelvragen een tijdelijke of perspectief biedende woonplek. De huiselijke setting met aandachtsvolle zorg richt zich op jongeren van 14 tot 18 jaar, met een mogelijke uitloop tot 23 jaar, die tijdelijk niet thuis kunnen wonen en ook niet terecht kunnen in een pleeggezin, gezinshuis of binnen hun eigen netwerk. Deze kleinschalige benadering van jeugdhulp en -zorg sluit aan bij de visies van beide organisaties en de gemeenten, en ondersteunt de landelijke transformatiedoelen in de jeugdzorg.

Daarnaast is de verwerving van de Essentiële Functies afgerond en is een consortium van aanbieders ingeschreven op de Bovenregionale Essentiële Functies, die op 1 januari 2025 van start zullen gaan. Essentiële functies zijn vormen van jeugdhulp voor weinig voorkomende hulpvragen, waar hoogwaardig specialisme voor nodig is.

In regionaal verband zijn voor het onderdeel gezinshuiscare in het perceel verblijf meerdere scenario's uitgewerkt voor het openstellen van het deel gezinshuiscare. Begin 2025 wordt hierover een bestuurlijk besluit genomen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.b We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.b.1 In 2024 hebben we de gevolgen van de Hervormingsagenda voor Veenendaal inzichtelijk gemaakt en vertalen we de maatregelen die hieruit voortkomen naar lokaal en regionaal niveau.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 is aan de hand van de Hervormingsagenda Jeugd en het uitvoeringsplan hiervan een inventarisatie gehouden. Het doel hiervan was inzichtelijk te krijgen voor welke onderdelen de gemeente een verantwoordelijkheid heeft en wat de stand van zaken voor deze onderdelen is. In oktober 2024 is de raad hierover geïnformeerd in een raadsinformatiebrief. Een belangrijke conclusie in deze raadsinformatiebrief is dat de gemeente vooral invloed heeft op maatregelen m.b.t. 1. Reikwijdte (van de jeugdhulpplicht), 2. Stevige lokale teams en 3. Voorkomen van residentiële jeugdzorg. Daarbij wordt in deze brief geconstateerd dat de gemeente het grootste deel van deze maatregelen al uitvoert. Tijdens de beeldvormende avond van 24 oktober is dit verder toegelicht.

Thema V: Onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1 We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan 2021-2024 gericht op de daling van het aantal laaggeletterde inwoners.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Vanuit het Taalhuis wordt laagdrempelige ondersteuning geboden aan laaggeletterde inwoners. Het bestaande taalaanbod is gecontinueerd en nieuwe initiatieven zijn gestart waar veelvuldig gebruik van wordt gemaakt. Denk aan:

- In samenwerking met IW4 is een programma uitgevoerd om laaggeletterdheid aandacht te geven. Gedurende het jaar zijn meerdere klassen gestart en is met werknemers aan de basisvaardigheden gewerkt.
- In de taalwandelgroep gaan deelnemers en taalbegeleiders naar buiten om al wandelend de Nederlandse taal te oefenen. Daarbij leren zij niet alleen de Nederlandse taal, maar ook elkaar en Veenendaal beter kennen.
- In het taalcafé (elke dinsdag in de cultuurfabriek) wordt onder begeleiding met de Nederlandse taal geoefend. In 2024 is er een nieuwe groep gestart. Er zijn weken waarin deelnemersaantallen worden bereikt van meer dan 40 personen.

Bij de uitvoering van de aanpak is zowel met lokale als regionale partners samengewerkt. Samen met andere regiogemeenten is het formele taalaanbod ingekocht en zijn evenementen georganiseerd.

Hoewel de vraag naar het bestaande aanbod groot blijft, blijkt de doelgroep NT1 (Nederlands als moedertaal) nog altijd lastig te bereiken. Om deze reden heeft in 2024 een onderzoek plaatsgevonden naar 'lokale vindplekken' van deze doelgroep. In 2025 worden de ontwikkelde gespreksmiddelen ingezet om dichterbij de doelgroep te komen.

V.a.2. Ieder kind met een ondersteuningsbehoefte krijgt passende ondersteuning om onderwijs te kunnen volgen.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 is er intensievere samenwerking ontstaan tussen het onderwijs en o.a. het CJG, door middel van bijvoorbeeld brugfunctionarissen en schoolcontactpersonen+. Desondanks zagen we in 2024 ook in Veenendaal een sterke toename van thuiszitters en schooluitval, zowel in het primair als in het voortgezet onderwijs. Op allerlei vlakken zetten we samen met de samenwerkingsverbanden en de schoolbesturen acties in om deze trend te kunnen keren.

V.a.3. Alle kinderen van 0-13 jaar kunnen in een IKC een doorlopende leer- en ontwikkellijn volgen.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Vanuit het IKC en IHP beleid werken de gemeente, de onderwijspartners en de kinderopvangorganisaties samen aan IKC-vorming. De geplande IKC's in het uitvoeringsprogramma van het IHP maken hier onderdeel van uit. In 2024 is in de drie IKC's in ontwikkeling (IKC Dragonder Zuid, IKC SO/SBO/PO en IKC Noord) door de schoolbesturen gewerkt aan visievorming op de doorlopende leerlijn van 0 tot einde basisschoolleeftijd. Voor IKC Noord is zowel de visie als een samenwerkingsovereenkomst vastgesteld. De IKC- vorming voor IKC SO/SBO/PO is in een vergevorderd stadium.

V.a.4. In 2024 starten de kernpartners met de IKC ontwikkeling conform de gewijzigde uitvoeringsagenda bij het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2024 zoals deze in maart 2023 is vastgesteld

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Partijen in IKC Dragonder Zuid en IKC SO/SBO/PO zijn volop bezig geweest met het ontwikkelen van een IKC visie. Zij hebben aangegeven langer tijd nodig te hebben voor de ontwikkeling van deze visie. Het IKC Erf-traject is afgerond in 2024.

V.a.5. In 2024 ontwikkelen we nieuw IKC Beleid en leggen de relatie met het nieuwe Integraal Huisvestingsplan.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In het tweede kwartaal van 2024 is het proces om te komen tot een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgestart. In dit proces leggen we de verbinding met het huidige IKC-beleid en bespreken we de aandachtspunten van de lopende IKC-projecten. Om die reden is het IKC-beleid in 2024 niet apart of opnieuw herijkt. Het oorspronkelijke doel en de doelgroep in het proces naar een nieuw IHP is verbreed. Niet alleen gericht op 'de stenen', maar ook op de visies van de kinderopvang, Vroeg- en voorschoolse Educatie en (passend) onderwijs. Ook staan we stil bij de ontwikkelingen in de stad Veenendaal. Voor de gemeente betekent dit, dat wij meer tijd nemen om de visie op onderwijshuisvesting te ontwikkelen vanuit deze brede scope. Dit vraagt nauwere samenwerking met onderwijsinstellingen en de kinderopvangorganisaties.

V.a.6. In 2024 stellen we een nieuw beleidsplan Lokale Educatieve Agenda op.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Als vervolg op de evaluatie van het LEA is samen met het platform kinderopvangorganisaties, basis- en voortgezet onderwijs gewerkt aan een nieuw beleidsplan. Het resultaat hiervan is het Beleidsplan LEA 2025-2029, met hierin de wettelijke opdracht en de gezamenlijk geformuleerde visie en ambities. Een belangrijk onderdeel van het plan is het in beeld brengen van de staat van educatie. Dit wordt opgepakt in samenwerking met alle partners en de Christelijke Hogeschool Ede.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.b Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.b.1. Scholen ondersteunen bij de aanpak van coronavertragingen zoals beschreven in het Plan van aanpak NPO Veenendaal.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in Veenendaal richt zich op het verbeteren van het welbevinden van kinderen en jongeren, met specifieke aandacht voor mentale gezondheid en ondersteuning van kwetsbare gezinnen. Vanuit de doelen uit het plan van aanpak zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Lijn 1: Beschermende factoren

Vanuit deze lijn werd laagdrempelige toegang geboden tot creatieve, sportieve en sociale activiteiten die de mentale gezondheid en veerkracht bevorderen. Sportservice Veenendaal, Veens Welzijn en VLOW 0318. organiseerden activiteiten zoals sportieve pauzebegeleiding, naschoolse sport en inloopateliers.

- Lijn 2: Ondersteunen van leerlingen en hun sociaal-emotioneel welzijn

Programma's van de Gezonde School-adviseurs (GGD) gaven scholen meer handvatten om gezondheidsthema's aan te pakken. Voor jongeren was er extra aandacht voor ontmoetingen buiten, waarbij de jongeren-bus van Veens Welzijn een belangrijke verbindende rol speelde.

- Lijn 3: Samenwerking en verbinding

In het project Met Andere Ogen is er focus geweest op het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp (CJG) en welzijn (Veens Welzijn). Hierdoor is de interprofessionele samenwerking rondom het kind verbeterd. Dat houdt in: knelpunten zijn sneller aangepakt, de communicatie en samenwerking is verbeterd. De leerlessen hierover zijn gedeeld met alle partners.

Thema VI: Sport

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VI.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VI.a.1. Vaststellen van nieuw beleidskader Sport en Bewegen en uitvoeringen geven aan het beleidskader Sport en Bewegen in samenwerking met Stichting Sportservice Veenendaal en sportaanbieders.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Het beleidskader is in april 2024 vastgesteld. Er is vervolgens uitvoering gegeven aan dit beleid door specifieke acties op de vier beleidsdoelstellingen. Onder andere door:

- Organiseren van sportevenementen en sportaanbod;
- Ondersteunen van sportverenigingen via clubondersteuning;

- Tarieven voor sportaanbod en sportfaciliteiten zo laag mogelijk, en daarmee toegankelijk, te houden;
- Actief bijdragen aan ketenaanpakken zoals overgewicht en valpreventie.

Thema VII: Cultuur

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VII.a. Verhaallijn 1 : een stabiele basis.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VII.a.1. We werken aan Verhaallijn 1: Een stabiele basis.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De verhaallijn heeft een focus op het belang van kunst en cultuur voor de samenleving en samenwerking tussen culturele basis-organisaties.

Amendement 'Eén cultuurbedrijf'

De gemeenteraad heeft op 9 juli 2024 het amendement Eén cultuurbedrijf aangenomen. De raad verzoekt hierin om uiterlijk per 1 januari 2028 te komen tot één gesubsidieerd cultuurbedrijf. In de tweede helft van 2024 zijn de eerste processtappen gezet om tot uitvoering van dit amendement te komen. Er zijn gesprekken gevoerd met culturele partijen, desk research is uitgevoerd en op 26 november 2024 heeft een beeldvormende avond plaatsgevonden.

Subsidieregeling Cultuur

Om de stabiele basis van het culturele veld in Veenendaal te kunnen waarborgen is de subsidieregeling cultuur aangepast. Gekozen is om de Nadere regels Cultuurvisie gemeente Veenendaal en de Zaalhuurregeling in één subsidieregeling op te laten gaan.

De belangrijkste wijzigingen zijn daarnaast het aanwijzen van Stichting Kunstplatform Veenendaal als culturele basisvoorziening en het opnemen van de culturele programmering van Stichting Ontmoetingshuis Veenendaal - Oost.

VII.a.2. We werken aan Verhaallijn 2: Cultuur in de wijken.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

De eerder opgezette infrastructuur voor cultuur in de wijken is onderhouden en waar nodig versterkt. Er is regelmatig overleg gevoerd met wijkmanagers, wijkcoaches, welzijnswerkers en culturele partners, met als doel cultuur (meer) de wijken in te brengen. Twee buurtcultuurcoaches zijn ingezet om activiteiten te stimuleren in de wijken/buurthuizen, zoals bijvoorbeeld de Lampegietersdagen georganiseerd door MAAK. Ook de Kickstart Ateliers, georganiseerd door VLOW 0318, zijn een mooi voorbeeld van cultuur in de wijken.

VII.a.3. We werken aan Verhaallijn 3: Iedereen doet mee.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Wijkhuiskamer

In 2024 is de SPUK lokale bibliotheekvoorziening toegekend aan de gemeente Veenendaal. Deze SPUK wordt ingezet om een nieuwe bibliotheekvoorziening te realiseren met de functie van een wijkhuiskamer. In 2024 is gestart met de voorbereidingen. De nieuwe laagdrempelige en inclusieve bibliotheekvestiging wordt ontwikkeld in een wijk met een verhoudingsgewijs hoog percentage laaggeletterdheid en een groot risico op onderwijsachterstanden.

Brede Regeling Combinatiefunctionarissen

MAAK. Veenendaal heeft met behulp van de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen twee cultuurcoaches ingezet met ieder hun eigen expertise. Deze cultuurcoaches hebben als focus om jongeren en hiernaast een zo breed mogelijk publiek te bereiken, door een zo divers mogelijk cultureel aanbod te ontwikkelen.

VII.a.4. We werken aan Verhaallijn 4: Jong geleerd, oud gedaan.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 is een nieuwe co-financieringsovereenkomst met de provincie Utrecht afgesloten in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit voor de periode 2025-2028. Hierdoor wordt ook in de komende periode aan scholen (zowel in het basis- als het voortgezet onderwijs) kwalitatief hoogwaardige cultuureducatie geboden.

VII.a.5. We werken aan Verhaallijn 5: Het verhaal van Veenendaal.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 is een medewerker voor educatie aangesteld bij het gemeentearchief. Er is een start gemaakt met het opstellen van beleid voor erfgoed- en archiefeducatie op scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Hiernaast is het bestaande aanbod geactualiseerd. Verwacht wordt dat het beleid in 2025 afgerond wordt, waarna meer aanbod kan worden ontwikkeld.

VII.a.6. In 2024 ontwikkelen we nieuw beleid op de beeldende kunst.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Het is niet gelukt om in 2024 een nieuw beleid op de beeldende kunst op te stellen vanwege de grote druk op het dossier cultuur. Er zijn wel al voorbereidende gesprekken gevoerd. Naar verwachting wordt het nieuwe beleid op de beeldende kunst in 2025 opgeleverd.

Thema VIII: Welzijn

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.a Inwoners willen meer voor en met elkaar doen (MD03) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.a.1 Versterken van de netwerken en onderlinge samenwerking tussen organisaties in de sociale basis.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

Veens Welzijn heeft een belangrijke spilfunctie in het verder versterken van netwerken en onderlinge samenwerking tussen organisaties in de sociale basis. Dit is onder andere gedaan in de vorm van netwerk- en stakeholderbijeenkomsten. Voorbeelden hiervan zijn het organiseren van de kenniskring vrijwilligersorganisaties, de inspiratiebijeenkomst over de ABCD-methode en het onderbrengen van de Hulplijn Veenendaal onder Veens Welzijn.

VIII.a.2 In 2024 weten de vrijwilligersorganisaties elkaar te vinden via de kenniskring met als doel elkaar te informeren over hun rollen binnen de sociale basis.

Inhoud (indicator)



Inhoud (toelichting)

In 2024 is de Kenniskring geëvalueerd door Veens Welzijn. De deelnemers zijn tevreden en weten elkaar te vinden. Zij hebben bij de evaluatie aangegeven graag met de Kenniskring door te gaan. Er is dan ook besloten dat in 2025 de Kenniskring weer gecontinueerd wordt.

Verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

De volgende verbonden partijen leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen uit dit programma:

- BVO Valleihopper;
- Centrum Jeugd en Gezin Veenendaal (CJG);
- Stichting Veens Welzijn;
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU);
- Sociale werkvoorziening Zuid-Oost Utrecht (IW4).

Zie voor meer informatie paragraaf E Verbonden partijen.

Financiële programmarealisatie 2024 (bedragen x € 1.000)

Excel-tabel

Programma 3 Sociale leefomgeving

	Primitief	Raming 2024 Na begrotingswijziging	Realisatie 2024	Saldo 2024
Lasten	115.665	137.380	138.450	-1.070
Baten	29.563	43.709	48.035	4.326
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-86.102	-93.672	-90.415	3.257
Toevoeging aan reserve	6	3.071	3.396	-325
Onttrekking aan reserve	340	4.288	4.311	23
Gerealiseerd resultaat	-85.768	-92.455	-89.500	2.954

Toelichting op de financiële programmarealisatie (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (toelichting)

Ten opzichte van de in de 3e bestuursrapportage 2024 aangepaste begroting, zijn de grootste afwijkingen:

Excel-tabel

Taakveld	Afwijking 2024	V/N
Arbeidsparticipatie	243	V
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	33	V
Geëscaleerde zorg 18+	416	V
Inkomensregelingen	947	V
Maatwerk-voorzieningen (WMO)	376	V
Musea	49	V
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	374	V
Onderwijshuisvesting	92	N
Samenkracht en burgerparticipatie	1.026	V
Sportaccommodaties	87	N
Sportbeleid en activering	110	V
Volksgezondheid	111	V
Hulp bij het huishouden (WMO)	618	N
WSW en Beschut werk	61	V
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.036	V
Begeleiding (WMO)	562	V
Dagbesteding (WMO)	190	V
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	94	V
Jeugdhulp begeleiding	2.080	N
Jeugdhulp behandeling	985	V
Jeugdhulp dagbesteding	25	N
Jeugdhulp zonder verblijf overig	551	N
Pleegzorg	1.007	V
Gezinsgericht	1.199	N
Jeugdhulp met verblijf overig	1.780	N
Behandeling GGZ zonder verblijf	925	V
Crisis/LTA/GGZ-verblijf	766	N
Gesloten plaatsing	108	N
Jeugdreclassering	934	V
Beschermd wonen	112	N
Maatschappelijke- en vrouwenopvang	181	V
Overige verschillen	15	V
Totaal programma Sociale Leefomgeving	3.257	V

Omschrijving (toelichting)

Excel-tabel

Omschrijving (toelichting)

Arbeidsparticipatie: voordeel € 243.000

Op het taakveld Arbeidsparticipatie is het resultaat ultimo 2024 afgerond € 243.000 voordelig. Dit wordt veroorzaakt door lagere lasten en hogere baten op de onderdelen die betrekking hebben op statushouders en inburgering, diverse onder- en overschrijdingen op de onderdelen die betrekking hebben op re-integratie en participatie., en een hogere inkomst uit ESF subsidie dan eerder werd voorzien.

Re-integratie en participatie onderdelen (diverse voor- en nadelen)

We zien bij de bijstandsontwikkeling dat er een verhoogde instroom is van inwoners en dat de personen die bijstandsafhankelijk zijn ook een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt en vaker te kampen hebben met multi-problematiek. Personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben vaak voor een langere tijd en soms ook meer re-integratie instrumenten nodig. Deze verschuiving in de zwaarte van de doelgroep heeft geleid tot hogere lasten dan op voorhand was voorzien. Het gaat dan onder andere om de onderdelen Re-integratie en Aanbodversterking, Diagnose en Workfirst, Re-integratie Algemeen en Facilitering Werkgevers.

De overschrijding van het budget Baanafspraken Sociaal Akkoord komt voort uit de groeiende groep inwoners met een indicatie doelgroepregister. Deze groep blijft groeien, volgens het landelijk beeld. Voorheen kwamen de jongvolwassenen uit deze doelgroep mogelijk in aanmerking voor een Wajong-uitkering, maar sinds de aanpassing van de Wajong in 2021, is het moeilijker voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt om aanspraak te maken op deze regeling.

De verschuiving in de zwaarte van de doelgroep leidde in 2024 tot een voordeel op de onderdelen Directe bemiddeling (dit instrument is steeds vaker minder passend) en Re-integratie flankerend beleid (als gevolg van een lager aantal uitgekeerde uitstroompremies).

ESF (voordeel € 111.000)

Daarnaast hebben wij in 2024 afgerond € 436.000 ontvangen uit het ESF subsidieresultaat. In 2024 is voor de subsidieverantwoording personele inzet bekostigd en in de derde bestuursrapportage is reeds € 325.000 overgeheveld naar 2025: € 50.000 ten behoeve van de subsidieverantwoording in 2025 en 2026, € 200.000 Programmabudget Sociaal Domein en € 75.000 voor het project Simpel Switchen – Kansen voor Veenendaal en de herstructurering van de samenwerking in de arbeidsmarktregio (Regionaal Werkcentrum). Het restant valt vrij ten gunste van de algemene middelen.

Inburgering en statushouders

We zien op het onderdeel Wet Inburgering voorzieningen 2022 e.v. een onderbesteding, die is ontstaan in 2022. In dat eerste jaar van de uitvoering van de Wet inburgering ontstonden forse wachtlijsten bij de taalscholen als gevolg van opstartproblemen bij de taalscholen. Deze opstartproblemen zijn inmiddels weggewerkt, maar er is nog steeds een overschot als gevolg van onderbesteding in dat eerste jaar. Onderbenutting van deze SPUK inburgering mag eenmaal worden overgeheveld naar het volgende kalenderjaar. Om te voorkomen dat de onderbenutte middelen terugvloeien naar het Rijk zijn de kosten die werden geboekt onder het onderdeel Statushouders en Taaleis -passend binnen de voorwaarden van de specifieke uitkering- overgeheveld naar de SPUK inburgering.

Inburgering Algemeen (voordeel € 52.000)

Er is een onderschrijding van €52.087 ten opzichte van de begroting.

Statushouders en Taaleis (voordeel € 190.000)

Het onderdeel Statushouders en Taaleis wordt gebruikt voor de kosten die voortvloeien uit

het flankerend beleid en re-integratietrajecten voor statushouders/inburgeraars. We zien bij de statushouders/inburgeraars verder dat de verhoogde instroom van statushouders leidt tot een wachtlijst bij de taalscholen voor het volgen van leerroutes. Er is een voortdurend proces van vormen van nieuwe (homogene) klassen, het werven van nieuwe taaldocenten en het organiseren van avond- en weekendlessen. Statushouders kunnen daarom niet direct starten en dit leidt soms tot wachttijden van enkele maanden. Dit wordt deels opgevangen met extra re-integratietrajecten (waaronder taallessen). Tegelijk geldt dat de kosten voor de leerroutes in een later stadium dan waar in de SPUK van wordt uitgegaan alsnog worden gemaakt.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie: voordeel € 33.000

Het resultaat binnen het taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie is ultimo 2024 afgerond € 33.000 voordelig. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op het onderdeel cultuurvisie, nadelen op vastgoed, onderhoud en kapitaallasten.

Cultuurvisie (voordeel € 49.000)

Deze onderschrijding wordt grotendeels veroorzaakt doordat het onderzoeksbudget niet volledig is benut. Vanwege prioritering in de werkzaamheden (als gevolg van druk op het dossier cultuur) zijn de geplande onderzoeken pas in het vierde kwartaal 2024 gestart en worden deze afgerond in 2025. Hierdoor is alleen de eerste termijn betaald in 2024, waarmee slechts een gedeelte van het onderzoeksbudget van 2024 is aangewend. Het resterende bedrag van € 49.000 kan incidenteel vrijvallen ten gunste van de algemene middelen in 2024.

Vastgoed en onderhoud (nadeel € 28.000)

De te ontvangen huurbaten voor de panden voor het Vastgoed Sociaal Cultureel Werk is voor € 40.200,- te hoog in de begroting opgenomen. Daarnaast is er € 69.200- minder nodig geweest voor de exploitatie van de panden.

Om theater Lampegiet tijdelijk te kunnen blijven exploiteren, in verband met een veilige bedrijfsvoering, zijn in de begroting 2024 (€ 800.000) en in de tweede bestuursrapportage 2024 (€ 459.000) middelen beschikbaar gesteld. De werkzaamheden vinden plaats in 2024 en 2025. Voor de werkzaamheden die nog in 2025 moeten plaatsvinden, wordt het restant budget uit 2024 van € 76.000,- in 2025 opnieuw beschikbaar gesteld.

Geëscaleerde zorg 18+: voordeel € 416.000

Binnen het taakveld Geëscaleerde zorg 18+ is het resultaat ultimo 2024 afgerond € 416.000 voordelig. Dit wordt veroorzaakt door lagere lasten op de onderdelen Advies en Meldpunt Verward gedrag, Innovatiemiddelen Opvang en Beschermd wonen en Beschermd Thuis PGB.

Advies- en Meldpunt Verward (voordeel € 210.000)

In 2024 zijn alle kosten voor het Meldpunt verward gedrag ten laste gebracht van de SPUK IZA uitkering, waardoor er incidenteel een voordelig resultaat van € 210.000 is gerealiseerd.

Innovatiemiddelen Opvang en beschermd wonen (voordeel € 58.000)

Het uitvoeringsplan Beschermd Wonen /Beschermd Thuis loopt nog door tot 2026. In 2024 heeft de focus gelegen op de regionale aanbesteding Beschermd Wonen /Beschermd Thuis. Hierdoor zijn deze middelen in 2024 niet volledig besteed. Het doel van de aanbesteding is om een dekkend zorglandschap te creëren en de middelen zijn nodig om het beoogde doel te realiseren. In een eerdere fase zijn deze middelen als meerjarig aangemerkt. Voorgesteld wordt de resterende middelen in 2025 beschikbaar te stellen.

Beschermd Thuis PGB (voordeel € 144.000)

De budgetten van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis zijn over verschillende taakvelden verdeeld. Voor verdere informatie zie de toelichting bij taakveld Beschermd wonen (WMO).

Overig: voordeel € 4.000

Inkomensregelingen: voordeel € 947.000

Op het taakveld Inkomensregelingen is het resultaat ultimo 2024 afgerond € 947.000 voordelig. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere lasten op de BUIG (bijstand en verwante regelingen), Kwijtschelding Afvalstoffenheffing, Schuldhulpverlening Beleid, Minima en Energietoeslag. Op de onderdelen Individuele Studietoeslag en Menzis is sprake van hogere lasten.

Bijstand en verwante regelingen (diverse voordelen)

De lasten voor deze regelingen vielen uiteindelijk lager uit dan bij de derde bestuursrapportage werd voorzien.

Kwijtschelding Afvalstoffenheffing (voordeel € 68.000)

In het kader van het gevoerde minimabeleid kunnen inwoners van de gemeente Veenendaal onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding krijgen voor diverse gemeentelijke belastingen en heffingen, waaronder afvalstoffenheffing. Ten opzichte van 2023 is er een daling te zien op de kwijtschelding afvalstoffenheffing van ruim € 50.000. Ten opzichte van de begroting 2024 is er een voordeel behaald van € 68.000. Volledigheidshalve zien we op de andere heffingen waarvoor kwijtschelding kan worden aangevraagd, de rioolheffing en hondenbelasting, geen noemenswaardige afwijkingen ten opzicht van de begrote bedragen.

Individuele studietoeslag (nadeel € 42.000)

Bij de wijziging van de regeling was de verwachting dat de uitgaven zouden toenemen als gevolg van een verbeterd bereik van de doelgroep. In 2024 heeft dit geleid tot een nadeel van afgerond € 42.000. Binnen het huidige beleid hanteren wij de wettelijk verplichte minimumbedragen, waardoor de mogelijkheden om deze stijging te beïnvloeden beperkt zijn. Wel verwachten wij dat de stijging zich in de komende jaren zal stabiliseren en afvlakken naar de jaarlijkse indexering.

Minima (voordeel € 329.000)

Er is sprake van een voordelig resultaat van € 329.000. Deze onderuitputting is voornamelijk het gevolg van een eerdere ophoging van het budget bij de eerste bestuursrapportage, vanwege onzekerheden rondom de financiële effecten van de invoering van nieuw beleid. De daadwerkelijke implementatie van dit beleid heeft echter aanzienlijk later in het jaar plaatsgevonden dan oorspronkelijk gepland. Daarnaast blijken de uitvoeringskosten in 2024 € 100.000 lager uit te komen in vergelijking met 2023.

Menzis (nadeel € 60.000)

Op dit onderdeel is het resultaat € 60.000 nadelig. Ten opzichte van 2023 hebben in 2024 meer inwoners gekozen voor de Gemeentepolis. Het bereik is dus vergroot. De polisdeelnemer kon daarnaast kiezen uit verschillende zorgpakketten en in 2024 is een toename zichtbaar in het aantal mensen dat heeft gekozen voor GarantVerzorgd 3. Dit pakket kent de hoogste gemeentelijke bijdrage.

Energietoeslag (voordeel € 226.000)

In 2023 is er een bijraming gedaan op de energietoeslag, aangezien destijds werd verwacht dat het aantal aanvragen hoog zou uitvallen. De energietoeslag liep tot maart 2024 en is daarna afgeschaft. Hoewel er veel aanvragen zijn ingediend, zijn uiteindelijk ook veel aanvragen afgewezen, waardoor een deel van de gereserveerde middelen niet nodig bleek te zijn. Het resultaat op dit onderdeel is € 226.000 voordelig.

Maatwerk-voorzieningen (WMO): voordeel € 376.000

Het voordelige saldo op dit taakveld bedraagt € 376.000.

Vervoersvoorzieningen (voordeel € 140.000) en Woonvoorzieningen (voordeel € 204.000, resultaatbestemming € 142.000)

Bij zowel de vervoersvoorzieningen als ook de woonvoorzieningen is er, net als in 2023, minder aanspraak gemaakt op de op de budgetten van deze voorzieningen. Hierdoor houden we bij zowel bij de vervoers- als bij de woonvoorzieningen een bedrag van in totaal €

202.000 over.

Overige (voordeel € 32.000)

Op de overige posten is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 32.000.

Musea: voordeel €49.000

Binnen dit taakveld valt het budget voor het Gemeentearchief. Het budget kent geen jaarlijks repeterend uitgavenpatroon maar wordt ingezet op de diverse aspecten van het archief. Het resultaat voor 2024 is € 49.000 (voordelig, incidenteel). De afwijking op het budget is o.a. veroorzaakt door een reservering van € 20.000 voor mogelijke extra kosten voor de restauratie van het Veenraadschapsarchief. In het najaar werd -na gesprekken met betrokken partijen- duidelijk dat deze middelen uiteindelijk niet nodig waren.

De aanpassingen van de studiezaal, waarvoor een bedrag van ongeveer € 15.000 was gereserveerd, konden niet meer in het boekjaar 2024 worden gerealiseerd. Dit is inmiddels doorgeschoven naar 2025 en dit kan worden uitgevoerd binnen de voor 2025 beschikbare middelen.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: voordeel € 374.000

Het voordeel (van afgerond) € 374.000 op taakveld Onderwijsbeleid en Leerlingenzaken wordt veroorzaakt door:

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (OAB, voordeel afgerond € 333.000 inclusief doorbelastingen)

Het voordelige verschil wordt veroorzaakt door de reserveringen van het OAB tot en met 2023. De vaststellingsbeschikking 2023 over de OAB-middelen van het rijk geeft aan dat de opgebouwde reserve eind 2023 € 1.085.000 bedraagt. Op de balans hebben wij ultimo 2023 een bedrag van € 1.418.000 staan. Het voordelige verschil van € 333.000 laten we in de jaarrekening 2024 vrijvallen en komt te gunste van de algemene middelen.

Peuterwerk (nadeel € 51.000)

In de derde bestuursrapportage 2024 is, conform B&W besluit van 1 oktober 2024, € 58.000 overgeheveld voor extra peuterplaatsen in 2025 (in totaal 100 peuterplaatsen). Bij de berekening van deze overheveling is ook rekening gehouden met de inkomsten uit de afrekeningen van voorgaande jaren van diverse peuterwerkinstellingen. Per abuis zijn naast deze overheveling ook de “extra” inkomsten uit de afrekeningen van voorgaande jaren in de derde bestuursrapportage 2024 in het begrotingssaldo verwerkt. Hierdoor is er bij de jaarrekening 2024 een tekort van € 51.000 ontstaan.

Regionale Administratie Leerplicht (voordeel baten € 92.000)

Op de Dienstverleningsovereenkomsten hebben we een hogere baat dan begroot van € 92.000 omdat er onder andere een nieuwe leerplicht DVO voor Scherpenzeel is vastgesteld. De inkomsten zijn op dit taakveld verantwoord terwijl de uitgaven (inhuur) verantwoord zijn op het programma bedrijfsvoering. Grootste deel van de baten betreft RMC gelden (Regionaal meldpunt Coördinatie). Hiervoor zijn wij centrumgemeente en belasten we een deel van de kosten door via de verdeelsleutel jeugdige tot en met 18 jaar.

Onderwijshuisvesting: nadeel € 92.000

Het resultaat wordt veroorzaakt door een bedrag van € 152.000 aan hogere baten als het gevolg van een hogere bijdrage van de onderwijsinstellingen voor onder meer de materiële instandhouding.

De uitgaven zijn € 241.700 hoger dan begroot wat voornamelijk wordt veroorzaakt door het saldo van de hogere kapitaallasten en personeelskosten € 237.000.

Overig nadeel: € 2.300

Samenkracht en burgerparticipatie: voordeel € 1.026.000

Crisisherstelfonds (voordeel € 440.000)

In mei 2023 besloot de raad om een stelpost Crisisherstelfonds in te stellen, gericht op het toegankelijk houden, in stand houden en versterken van de Veenendaalse samenleving. Vervolgens heeft het college medio juni 2023 de Subsidieregeling eenmalige lastencompensatie voor maatschappelijke organisaties vastgesteld en is de raad hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

Als gevolg van vertraging in de werving van capaciteit om de regeling uit te kunnen voeren besloot het college in het najaar van 2023 om de einddatum van de regeling aan te passen.

De regeling is in 2024 uitgevoerd. Zes organisaties hebben een aanvraag gedaan op grond van deze regeling. Hiervan bleken twee aanvragen te voldoen aan de criteria en zij ontvingen ieder de maximale subsidie van € 30.000. Vier aanvragen zijn afgewezen omdat er sprake was van een solvabiliteit hoger dan 0,25: de solvabiliteit van die organisaties lag tussen 0,45 en 1,0.

In de raadsinformatiebrief van destijds is opgenomen dat -in het geval er sprake is van overschrijding- de resterende middelen beschikbaar blijven op de Stelpost Crisisherstelfonds, en dat het college deze middelen naar inzicht kan inzetten voor andere crises. Er zijn momenteel geen concrete aanwijzingen of crises bekend waarvoor de resterende middelen nodig kunnen zijn. Daarnaast willen we – gezien de financiële uitdagingen waar we als gemeente voor staan- terughoudend zijn met het ‘meeslepen’ van budgetten. Voorgesteld wordt om de stelpost op te heffen en de resterende middelen ad. € 440.000 vrij te laten vallen.

Diversiteit (voordeel € 55.000, resultaatbestemming)

De functie van adviseur Diversiteit en inclusie bestaat nog niet zo lang. In de afgelopen jaren is gewerkt aan het opbouwen van netwerken en het bepalen van prioriteiten. Het is bij een nieuw takenpakket nog niet meteen duidelijk waaraan het geld het beste kan worden uitgegeven om doelen te bereiken. Daardoor is niet alleen dit jaar maar ook voorgaande twee jaren minder uitgegeven dan begroot. Inmiddels is er wel gekort op het structurele budget. De verwachting is dat de inzet op activiteiten rondom diversiteit en inclusie, juist zal groeien naarmate het onderwerp meer aandacht krijgt en de functie van adviseur meer vorm krijgt.

In 2024 is intensief gewerkt aan het vormen van de Visie Verbindend en Veelzijdig. Daardoor is een aantal geplande inspanningen niet uitgevoerd. In aanvulling op de in de derde bestuursrapportage overgehevelde middelen wordt voorgesteld het restant budget van € 55.000,- beschikbaar te stellen in 2025.

Digitale inclusieve stad (voordeel € 152.000, resultaatbestemming)

In 2024 is onderzoek gedaan naar digitale inclusie en de noodzakelijke en gewenste stappen om te komen tot verbetering. Het is van belang om inzet te plegen op het deel van de inwoners die niet of beperkt vaardig is met digitalisering. De uitvoering hiervan is in 2024 nog niet gerealiseerd en daardoor zijn de beschikbare middelen niet besteed. Voorgesteld wordt om de resterende middelen ad € 152.000 middels een resultaatbestemming opnieuw beschikbaar te stellen in 2025 ter uitvoering van deze taak.

Mantelzorgondersteuning (voordeel € 110.000)

Mantelzorgers kunnen jaarlijks een waardering aanvragen in de vorm van een Twinkeling voucher. In 2024 zijn de kosten hiervan € 89.000 lager uitgevallen dan vooraf was begroot. De bestedingen 2024 zijn wel in lijn met die van voorgaande jaren.

Vanuit de jaarrekening 2023 is er € 47.000 meegenomen naar 2024 voor de bekostiging van

het project Mantelzorg en werkgeverschap. De kosten hiervoor in 2024 zijn uiteindelijk € 21.000 lager uitgevallen.

Welzijn - Veens (voordeel € 167.000, resultaatbestemming €50.000)

In 2024 zijn beschikbare middelen voor Veens Welzijn uitgeruild met de incidentele ontvangsten IZA en GALA uitkeringen. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

De uitvoerende taken van Veens Welzijn gericht op het versterken van de sociale basis dragen tevens bij aan het versterken van de sociale basis zoals bedoeld in het GALA. In 2024 is een bedrag van € 41.000 vanuit het GALA besteed aan de taken van Veens Welzijn gericht op de sociale basis.

De uitvoerende taken van Veens Welzijn gericht op het stimuleren van ontmoeting en tegengaan van eenzaamheid dragen bij aan de doelen zoals bedoeld in het GALA/Eenzaamheid. In 2024 is een bedrag van € 12.000 vanuit GALA besteed aan taken gericht op het tegengaan van eenzaamheid.

Het uitvoeren van Welzijn op Recept door Veens Welzijn draagt bij aan de doelen van het IZA (versterken samenwerking medisch en sociaal domein). In 2024 is er een bedrag van € 35.000 vanuit het IZA ingezet voor Welzijn op Recept.

Bij de derde bestuursrapportage 2024 is er middels Amendement A2024.74 'Friciekosten bezuinigingen Welzijnswerk' incidenteel € 50.000 beschikbaar gesteld. In 2024 zijn er nog geen kosten gemaakt voor de uitvoering van dit amendement er is gewerkt aan planvorming in 2025. Voorgesteld wordt de middelen middels een resultaatbestemming beschikbaar te stellen in 2025 voor eventuele frictiekosten die zich nog kunnen voordoen.

Overig: voordeel € 52.000

Sportaccommodaties: nadeel € 87.000

Personeelskosten voordeel €2.250,-

Kapitaallasten nadeel €87.800,-

Bovenstaande posten worden toegelicht bij programma Bedrijfsvoering

Sportbeleid en activering: voordeel € 110.000

Op het taakveld 'Sportbeleid en activering' is per saldo een voordeel van € 110.000. Dit voordeel ontstaat voornamelijk vanwege de inzet van gelden ten behoeve van de SPUK Gala middelen. De volledige SPUK GALA 2024 (t.b.v. het sportakkoord, de leefomgeving en de brede regeling combinatiefuncties) bevat tevens de overheveling van middelen uit 2023. Conform de regeling was het toegestaan om 20% van de middelen uit 2023 over te hevelen naar 2024. Een deel van de uitgaven voor de uitvoering van sportbeleid 2024 is dan ook gedekt binnen de regeling SPUK brede Gala, aangezien hier nog ruimte was. Hierdoor ontstaat binnen dit taakveld een overschot.

Volksgezondheid: voordeel € 111.000

GGD regio Utrecht (voordeel € 44.000)

In 2024 zijn er aan verschillende kinderopvang instellingen bestuurlijke boetes opgelegd. Totaal bedroegen de inkomsten hieruit € 16.000.

Binnen de GGDrU begroting is per saldo € 28.000 overgebleven. Hiervan is € 16.000 veroorzaakt door een BTW teruggave over de geleverde dienstverlening door de GGDrU in 2024.

GIDS gelden - Clean-FrisValley (voordeel € 30.000)

Er stond voor 2024 € 30.000 gereserveerd voor het ophogen van de steekproef van de gezondheidsmonitor van de GGDrU. Uiteindelijk hebben we de kosten voor deze steekproef kunnen bekostigen vanuit de SPUK GALA middelen waardoor het eerder meegenomen bedrag niet is ingezet.

H30-09 Opgroeien in een Kansrijke Omgeving en Vroegsignalering (nadeel € 31.000)

Binnen de SPUK H30 regeling is het toegestaan om maximaal 15% van het budget uit te ruilen met andere onderdelen van deze SPUK regeling. Het hier ontstane nadeel wordt

volledig gecompenseerd door de ontstane voordelen op andere onderdelen binnen deze SPUK regeling.

Overig (voordeel € 68.000)

Posten waarvan de afwijking op FCL niveau lager is dan € 25.000

Hulp bij het huishouden (WMO): nadeel € 618.000

Hulp bij het Huishouden (nadeel € 618.000)

De totale uitgaven komen overeen met de prognose uit de derde bestuursrapportage 2024. In deze rapportage is gemeld dat in 2024 de totale uitgaven van de Wmo maatwerkvoorzieningen (waar de hulp bij het huishouden onderdeel van uitmaakt) naar verwachting ongeveer € 500.000 lager uitvallen. In 2024 is sprake van een verdere stijging van de cliëntaantallen die gebruik maken van de hulp bij het huishouden, maar deze stijging is wel conform verwachting.

WSW en beschut werk: voordeel € 61.000

Op het taakveld WSW en Beschut werk is het resultaat ultimo 2024 afgerond € 61.000.

Sociale Werkvoorziening (voordeel € 2.000)

De rijksbijdrage voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) wordt conform afspraak jaarlijks volledig doorgezet naar de Gemeenschappelijke Regeling Instituut voor Werkvoorziening Zuid-Oost Utrecht (IW4). Hoewel de rijksbijdrage jaarlijks wordt aangepast, heeft dit geen financiële consequenties voor de gemeente, aangezien deze post kostenneutraal is.

Beschut werk (voordeel € 59.000)

In 2024 zijn meer plekken voor beschut werk gerealiseerd dan de taakstelling voorschrijft. Hier was reeds rekening mee gehouden. Voor de hoogte van de vergoeding wordt bij alle aanbieders de landelijke normbedragen gehanteerd. Het voordelig resultaat a € 59.000 valt vrij ten gunste van de algemene middelen.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen: voordeel € 2.036.000

1. Uitgaven toegang via 2e lijnszorg Jeugdhulpregio Foodvalley (voordeel € 1.637.000)

Een belangrijk onderdeel van dit taakveld is de toegang voor de jeugdhulp, die onderdeel uitmaakt van de totale 2e lijnszorgkosten jeugd. Alle taakvelden die te maken hebben met de 2e lijnszorg die door de Jeugdhulpregio Foodvalley (JeugdFV) wordt uitgevoerd, zijn verderop in dit document in totaliteit toegelicht.

Het resterende voordeel op dit taakveld bedraagt afgerond € 399.000 en wordt voornamelijk veroorzaakt door:

2. CJG (voordeel € 120.000)

In 2024 is de bijdrage aan het CJG € 91.000 lager geweest dan in de gemeentelijke begroting 2024 is opgenomen. De afwijking is veroorzaakt doordat de indexering van het gemeentelijk budget in dit specifieke geval hoger is uitgevallen dan waarmee we op grond van de richtlijnen rekening mee gehouden hebben. De afwijking heeft weliswaar een structureel karakter, maar wordt vanaf 2026 ingezet ter dekking van de uitvoeringskosten van de op te richten Gemeenschappelijke Regeling en InterGemeentelijke Samenwerking voor de 2e lijnszorg in onze regio.

Daarnaast is er een positieve afwijking van € 23.000 doordat een aantal uitgaven voor het familiehuis in 2024 voor een bedrag van afgerond € 9.000 ten laste van de SPUK/IZA 2024 zijn gebracht. De uitvoering van het project Familiehuis draagt bij aan de doelen van het GALA/Kansrijke Start. Daarnaast is een bedrag € 14.000, wat bestemd was voor het Familiehuis, niet besteed.

3. Algemene voorzieningen jeugd (voordeel € 71.000)

Het voordelige saldo van € 71.000 is veroorzaakt doordat de onderwijsspecialist van het CJG, die uit deze gelden betaald wordt, in 2024 minder ingezet is dan aanvankelijk was beoogd en doordat het budget diverse kosten in 2024 niet volledig is benut.

4. Integrale projecten Sociaal Domein (voordeel € 206.000)

Bij de besluitvorming over de jaarrekening 2023 zijn voor de uitvoering van het vastgestelde Integraal Beleidskader Sociaal Domein middelen beschikbaar gesteld voor een maximale looptijd van 4 jaar (2024-2027). Het hier ontstane voordeel, ad € 206.000, wordt deels gecompenseerd door een nadelig resultaat van € 64.000 op taakveld Jeugdhulp begeleiding. Het resterende saldo, ad € 143.000, dient als dekking voor de uitvoering van het Integraal Beleidskader Sociaal Domein in de periode 2025-2027.

Bij de jaarrekening 2023 is besloten om voor de uitvoering van het vastgestelde Integraal Beleidskader Sociaal Domein middelen te reserveren voor een maximale looptijd van 4 jaar (te weten 2024, 2025, 2026 en 2027).

In lijn met dit besluit wordt voorgesteld om de resterende middelen uit 2024, ad € 143.000 voor dit doel en de onderliggende activiteiten te blijven bestemmen en daarmee beschikbaar te stellen in 2026 en 2027.

5. Overige afwijkingen (voordeel € 2.000)

Begeleiding (WMO): voordeel € 562.000

De totale uitgaven komen overeen met de prognose uit de derde bestuursrapportage 2024. In deze rapportage is gemeld dat in 2024 de totale uitgaven van de Wmo maatwerkvoorzieningen (waaronder de individuele begeleiding) naar verwachting ongeveer € 500.000 lager uitvallen. De uitgaven zijn lager dan begroot door intensiever contractmanagement en onder andere regietrajecten. Er zijn iets meer pgb's afgegeven dan verwacht. De ZIN-uitgaven waren lager dan verwacht.

Dagbesteding (WMO): voordeel € 190.000

De totale uitgaven komen overeen met de prognose uit de derde bestuursrapportage 2024. In deze rapportage is gemeld dat in 2024 de totale uitgaven van de Wmo maatwerkvoorzieningen (waaronder de dagbesteding) naar verwachting ongeveer € 500.000 lager uitvallen. Er zijn in werkelijkheid in 2024 iets minder pgb's voor de dagbesteding afgegeven dan verwacht.

Overige maatwerkarrangementen (WMO): voordeel € 94.000

In 2024 is er vanuit het CAK € 58.000 meer aan eigen bijdrage (abonnementstarief) ontvangen dan vooraf was begroot. Vanuit circulaires hebben wij in 2024 € 46.000 aan extra Rijks middelen ontvangen. Het was in 2024 nog niet noodzakelijk om deze extra middelen daadwerkelijk in te zetten. Voor 2025 en verder zullen deze wel nodig zijn om de verwachte uitgaven te kunnen bekostigen. Overige afwijkingen (nadeel van € 10.000).

Algemene toelichting 2e lijnszorg Jeugdhulpregio Foodvalley (JeugdFV) div. taakvelden : nadeel € 958.000

De 2e lijnszorg die door de Jeugdhulpregio Foodvalley (JeugdFV) wordt uitgevoerd heeft betrekking op de volgende taakvelden : Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, Jeugdhulp begeleiding, Jeugdhulp behandeling, Jeugdhulp dagbesteding, Jeugdhulp zonder verblijf overig, Pleegzorg, Gezinsgericht, Jeugdhulp met verblijf overig, Behandeling GGZ zonder verblijf, Crisis/LTA/GGZ-verblijf, Gesloten plaatsing en Jeugdreclassering.). Vanwege de onderlinge afhankelijkheid en de leesbaarheid worden de afwijkingen van de eerdergenoemde taakvelden welke onderdeel zijn van de JeugdFV hieronder samengevat toegelicht.

De 2e lijnszorgkosten wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet. Dit is een opneindeeregeling. Wat betekent dat wanneer gemeente, gecertificeerde instelling, medisch specialist of huisarts een indicatie voor deze zorg afgeeft de gemeente dit moet betalen. Op basis van de definitieve jaarcijfers vanuit de Jeugdhulpregio Foodvalley is de overschrijding op de kosten voor zorg in natura € 2.126.000 ten opzichte van de gemeentelijke begroting 2024. Deze overschrijding hangt vooral samen met de gestegen kosten voor ambulante jeugdzorg. Dit geldt zowel voor de ambulante begeleiding en behandeling als ook voor de de ambulante GGZ hulp.

Naast deze overschrijding zijn er incidentele voordelen voor afgerond in totaal € 1.168.000. Hierbij gaat het om € 696.000 voordeel door een teruggave vanuit de Jeugdhulpregio Foodvalley voor zorgkosten voorgaande dienstjaren (t/m 2023). Er is € 196.000 voordeel ontstaan doordat de 2e lijnszorgkosten voor Oekraïense jeugd worden gedekt uit het budget wat de gemeente ontvangt voor de opvang van Oekraïense inwoners. Tenslotte heeft de gemeente een incidenteel voordeel van € 277.000, o.a. als gevolg van ontvangen middelen bij de afrekening van zorgkosten (o.a. William Schrikkergroep en Veilig Thuis). Per saldo is er sprake van een tekort van afgerond € 958.000.

In de decembercirculaire 2024 zijn door het Rijk meerdere bedragen die specifiek betrekking hebben op de jeugdbudgetten toegekend voor een totaalbedrag van € 167.000. Het gaat concreet om 'Niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf' voor een bedrag van € 125.000, 'Vrijval van middelen uit de subsidieregeling cruciale jeugdzorg' voor € 19.000 en 'Onbenutte middelen Hervormingsagenda jeugd' voor € 23.000. De rijksvergoeding is verantwoord op programma 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.

Jeugdhulp begeleiding: nadeel € 2.080.000

Het nadelige resultaat op het taakveld jeugdhulp begeleiding bedraagt € 2.080.000. Hiervan heeft een nadelig saldo van € 2.017.000 betrekking op de 2e lijnszorg. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen. Het overige nadelig saldo van € 63.000 heeft betrekking op de programmakosten voor het sociaal domein.

Jeugdhulp behandeling: voordeel € 985.000

Het voordelige resultaat op het taakveld jeugdhulp behandeling bedraagt € 985.000. Hiervan heeft een voordelig verschil van € 1.096.000 betrekking op de 2e lijnszorg. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Een nadelig saldo van € 111.000 wordt veroorzaakt door hogere uitgaven op de PGB's jeugd. (Op dit moment zijn de cijfers voor de PGB's nog in concept! Voor definitieve cijfers van de PGB's zijn we nog in afwachting van het jaaroverzicht 2024 van de SVB).

Jeugdhulp dagbesteding: nadeel € 25.000

Het nadelige resultaat op het taakveld jeugdhulp dagbesteding bedraagt € 25.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Jeugdhulp zonder verblijf overig: nadeel € 551.000

Het nadelige resultaat op het taakveld jeugdhulp zonder verblijf overig bedraagt € 551.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Pleegzorg: voordeel € 1.007.000

Het voordelige resultaat op het taakveld pleegzorg bedraagt € 1.007.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Gezinsgericht: nadeel € 1.199.000

Het nadelige resultaat op het taakveld gezinsgericht bedraagt € 1.199.000. Voor de

toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Jeugdhulp met verblijf overig: nadeel € 1.780.000

Het nadelige resultaat op het taakveld jeugdhulp met verblijf overig bedraagt € 1.780.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Behandeling GGZ zonder verblijf: voordeel € 925.000

Het voordelige resultaat op het taakveld behandeling GGZ zonder verblijf bedraagt € 925.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Crisis/LTA/GGZ-verblijf: nadeel € 766.000

Het nadelige resultaat op het taakveld jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verblijf bedraagt € 766.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Gesloten plaatsing: nadeel € 108.000

Het nadelige resultaat op het taakveld gesloten plaatsing bedraagt € 108.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Jeugdreclassering: voordeel € 934.000

Het voordelige resultaat op het taakveld jeugdreclassering bedraagt € 934.000. Voor de toelichting wordt verwezen naar de algemene toelichting zoals die eerder in dit document is opgenomen.

Beschermd wonen: nadeel € 112.000

De ingezette beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is in 2024 verder zichtbaar geworden. Hierdoor zien we dat de kosten voor Beschermd Wonen teruglopen en dat de kosten voor Beschermd Thuis toenemen. De afname op het gebied van Beschermd Wonen zorgt ook voor een lichte afname van de inkomsten eigen bijdrage die deze groep cliënten betaalt. Per saldo ontstaat er op dit taakveld een nadeel maar dit wordt volledig gecompenseerd met het voordeel op Beschermd Thuis PGB welke binnen taakveld Geëscaleerde zorg 18+ is ondergebracht.

Maatschappelijke-Overige en vrouwenopvangmaatwerkarrangementen (WMOWmo): voordeel € 181.000

Begeleide HuisvestingPascal/Erik: Jongpakken Volwassenen (voordeel € 26.000)
In 2024 is met Kwintes een lager uurtarief overeengekomen voor de gesubsidieerde activiteiten. Hierdoor is uiteindelijk ook een lager subsidiebedrag verleend ten opzichte van de eerder vastgestelde gemeentelijke begroting

Overige verschillen: voordeel € 15.000

Excel-tabel

Omschrijving (toelichting)

Reservemutaties

Toevoegingen aan de reserves: nadeel € 325.000 In lijn met eerdere besluitvorming zijn de volgende toevoegingen aan de reserves, die afwijken van de begroting, verwerkt:

- Een storting in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van € 76.000 voor de werkzaamheden onderhoud lampegiet
- Een storting in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van € 55.000 diversiteit.
- Een storting in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van € 58.000 innovatiemiddelen opvang en beschermd wonen.
- Een storting in de bestemmingsreserve meerjarige middelen van € 143.000 voor de

uitvoering programma sociaal domein integrale projecten.

- Geen storting in de egalisatiereserve Rembrandt College van € 6.000 deze mutatie is abusievelijk neutraal begroot zie ook de toelichting hieronder bij de onttrekkingen.

Onttrekking aan de reserves: nadeel € 23.000.

- In de begroting is abusievelijk een storting en onttrekking begroot vanwege de egalisatiereserve Rembrandtcollege per saldo € 0. De negatieve storting ad € 22.700 en storting ad € 6.200 van totaal saldo € 28.900 is op het programma 3 begroot en de onttrekking van totaal € 28.900 op programma 2, dit resulteert in een afwijking op de reserve in deze programma's.

Excel-tabel